

ŽELEZAR

13. seja upravnega odbora Informacija o ekonomskem položaju slovenskih železarn izvršnemu svetu Slovenije

Na 13. seja upravnega odbora, ki je bila v torek, 10. septembra 1968, so obravnavali poročilo tehničnega direktorja o izvrševanju proizvodnega programa v avgustu, informacijo izvršnemu svetu Slovenije o ekonomskem položaju slovenskih železarn, pregledali so kako so izvršeni sklepi prejšnje seje upravnega odbora in reševali nekaj tekočih vprašanj in prošenj.

K poročilu o izvrševanju proizvodnega programa v avgustu niso imeli pripomb, saj je bilo poročilo ugodno, ker smo v avgustu dosegli rekordno proizvodnjo in odpravo. Naročili pa so upravi podjetja, da pri prihodnjih poročilih o izvrševanju proizvodnega programa poda tudi poročilo o doseženih povprečnih prodajnih cenah po obratih.

Z informacijo o ekonomskem položaju slovenskih železarn,

ki je kot pismo s podpisami direktorjev vseh treh slovenskih železarn že vročeno izvršnemu svetu Slovenije in Združenju jugoslovanskih železarn zaradi ukrepanja tudi v zveznem merilu, so se v celoti strinjali in podprli to akcijo, da se rešijo še tisti zunanji vplivi, ki so pripeljali do takšnega ekonomskega položaja slovenskih železarn, oziroma celotne črne metalurgije v Jugoslaviji.

Pri reševanju tekočih vprašanj so odobrili nekaj službenih potovanj v inozemstvo, gostinske enote ŽELEZAR o vzeli so na znanje poročila izvršenih sklepov sej delavskega sveta Železarne in upravnega odbora, ki so se nanašali na to enoto in sklenili, da bodo morali koristniki avtobusnih prog za prevoz na delo in z dela sami kriti celotno sedanje zvišanje tarif (od 1. avgusta 1968) razen na tistih progah, kjer je mesečna avtobusna vozovnica dražja od 100.— N din in koristniki plačajo maksimalni lastni prispevek 50.— N din. Samo v teh primerih bo podražitev avtobusnih vozovnih kart bremenila Železarno.

Ob koncu seje so rešili še nekaj prošenj, večinoma za izredno plačan dopust športnikom.

Elektrodni oddelek se počasi, vendar načrtno razširja in modernizira

S pričetkom poskusnega obratovanja oziroma s preizkušnjo nove peči v elektrodnem oddelku, je kompletirana prva linija v elektrodnem oddelku, ki je zgrajena na modernih principih. S tem pa še ni zaključen razvoj elektrodnega oddelka, kjer je potrebna še zamenjava nekaterih obstoječih, že zastarelih in iztrošenih agregatov.

Modernizacija in nadaljni razvoj elektrodnega oddelka se izvaja v stari cevarni, ki je bila tehnološko popolnoma zastarela in ekonomsko ter fizično neupravičljiva. Predvideva se, da bo elektrodni oddelek v prostorih stare cevarne letos proizvedel prek 4.000 ton elektrod, kar kljub vsem izboljšavam ne bi bilo mogoče v starih prostorih.

Nadaljni napredek v proizvodnji elektrodnega oddelka, zlasti v proizvodnji oplasčenih elektrod, pa je odvisen od tega, da se zgradi še ena takšna linija, ki je sedaj v poskusnem obratovanju, za kar so v stari cevarni vsi pogoji.

Na osnovi teh rezultatov je znova potrjeno, da je bila ekonomska utemeljenost oziroma odločitev za ukinitev proizvodnje cevi povsem utemeljena.

Osebni dohodki za avgust

Ceprav je mesec avgust eden izmed mesecev, ko je odsotnost zaradi dopustov največja in smo bili doslej vajeni, da je bila proizvodnja in s tem v zvezi prodaja naših izdelkov običajno izpod normalne, nas je letošnji avgust v tem smislu presegel. Za primerjavo vzemimo tri letne mesece lanskega in letošnjega leta:

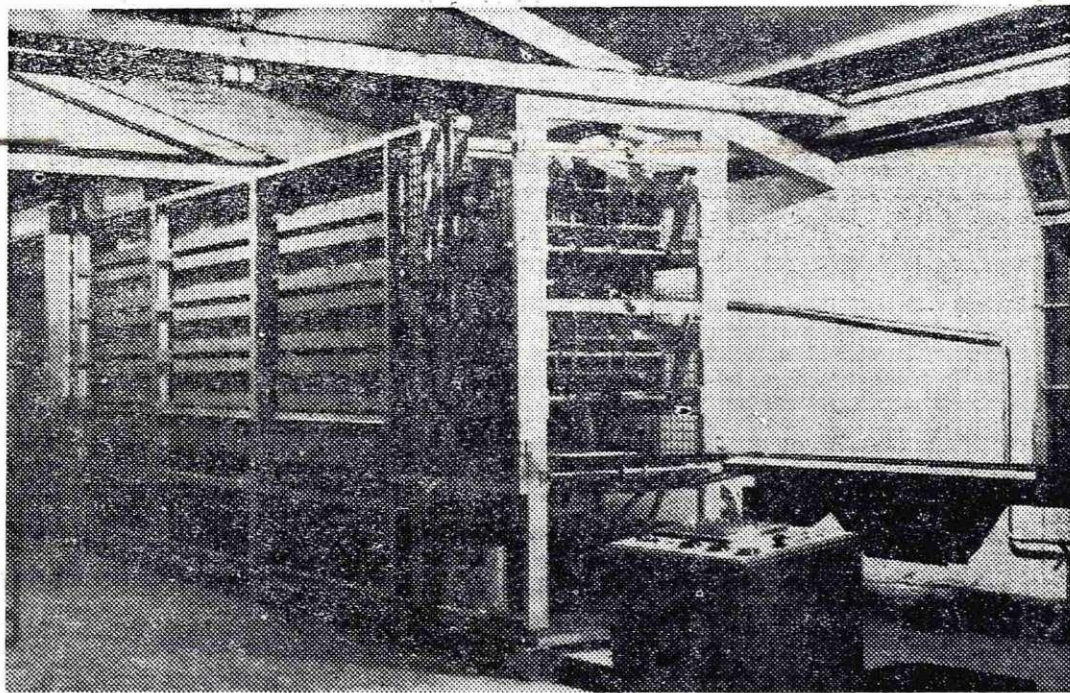
	leto 1967			leto 1968		
	realiz. N din	št. ef. ur	din/h	realiz. N din	št. ef. ur	din/h
junij	52.080.000	1.150.372	45.27	56.520.397	1.023.621	55.22
julij	40.617.000	1.027.393	39.53	55.996.026	1.021.250	54.83
avgust	47.667.000	1.117.578	42.65	61.823.415	1.116.964	55.35

Poleg tega, da smo v avgustu ob visokem % odsotnosti dosegli letos najvišjo mesečno prodajo, pa smo lahko še bolj zadovoljni ob tem, da je bil lanski poletni čas začetek stagnacije in celo upadanja proizvodnje, letošnji pa upa-

mo, da pomeni začetek poti, ki naj Železarno privede tudi v ekonomskem smislu na »zeleno vejo«. Zavedati se namreč moramo, da samo realizacija še daleč ne rešuje tudi ekonomičnosti. Prav na tem področju pa nas čaka

še mnogo dela, mnogo pa je odvisno tudi od splošnih gospodarskih faktorjev. S podatki, ki sem jih navedel, želim le nekoliko povezati rezultate iz področja gibanja osebnih dohodkov. Pojasniti moram tudi to, da nam je ob tolikšni odsotnosti naših delavcev zaradi dopustov pomagalo ustvarjati proizvodnjo v avgustu tudi precejšnje število študentov in dijakov. Število opravljenih ur le-teh, ki znaša v avgustu ca. 40.000 ur dokazuje, da smo imeli v proizvodnji meseca avgusta kar okrog 200 fantov in deklet, ki se na najbolj neposreden način spoznavajo z delom železarjev. Zanimivo bi bilo, da bi se v Železarni

(Nadaljevanje na 3. strani)

Nova peč v elektrodnem oddelku v poskusnem obratovanju

Pogovori z žerjavovodji

V prejšnjem mesecu smo imeli v Železarni kar dve poškodbi, ki sta terjali življenje mladih sodelavcev. V obeh primerih je prišlo do nesreče oz. poškodbe ob manipulaciji z žerjavi. V Železarni smo že v prejšnjih letih občasno organizirali v posameznih delovnih enotah razgovore z žerjavovodji. Takšni razgovori so koristni za izmenjavo mnenj, tako da obratovodstva in strokovne službe lahko opozorijo žerjavovodje na določeno pro-

blematiko, zlasti s področja varnosti pri delu. Po drugi strani pa imajo tudi žerjavovodje možnost, da opozarjajo na probleme, ki jih je treba nujno urediti, da se tako izognemo vsemu, kar bi lahko ogrozilo varno delo njihovih samih, kakor tudi zaposlenih in vseh tistih, ki pri delu uporabljajo žerjave za prenašanje bremen.

Pred štirinajstimi dnevi je tehnični direktor Železarne naročil vsem obratovodjem, da organizirajo podobna po-

svetovanja z žerjavovodji, služba za varstvo pri delu pa je pripravila teze oz. gradivo z namenom, da bi ga na teh pogovorih obravnavali in da bi ga žerjavovodje ter obratovodstva in pristojne strokovne službe v prihodnje tudi upoštevali. V teh tezah so navedene nekatere naloge, ki jih mora opraviti obratovodstvo. Tu je zlasti poudarjena skrb za strokovno usposobljenost žerjavovodij, ki morajo imeti opravljene potrebne izpite. Važna postavka v

teh tezah je tudi čas za popravilo žerjavov in skrb delovodij za poučevanje privzvalcev o vseh načelih sporazumevanja. Obratovodstvo mora preveriti tudi to, če so v kabinah žerjavov nameščeni izvlečki iz obratovnih navodil ter ustrezne knjige, v katere žerjavovodje vpisujejo razne opombe in pomanjkljivosti. V posebnih poglavjih so nato še navedene naloge, ki jih morajo izvesti oz. upoštevati žerjavovodje, zapenjalci, elektro in strojni vzdrževalci in končno tudi, vsi zaposleni v delovni enoti.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Dosežene rezultate v avgustu lahko z bolj- šim gospodarjenjem še povečamo

V prejšnjem mesecu, to je v mesecu, v katerem se že leta nazaj standardno pojavljajo zaradi dopustov slabši proizvodni rezultati, kot v drugih mesecih, nas je nadvse prijetno presenetila rekordna mesečna odprava naših proizvodov v višini 29.715 ton. V zvezi s tem res presenetljivim rezultatom, smo prosili tehničnega direktorja Bogomila HOMOVCA za kratek razgovor, ki ga posredujemo namesto uvodnika.

UREDNIŠTVO: V mesecu avgustu smo dosegli, kljub dopustniškemu času rekordno odpravo naših proizvodov in se približali 30.000 tonam, kar je bila naša želja, da bi izboljšali finančni položaj železarne. Čemu pripisujete tak izreden uspeh?

ODGOVOR: Izreden avgustovski rezultat odprave naših proizvodov je posledica večjega števila dejavnikov. Prvi je npr. ta, da smo kljub dopustniškem obdobju, to je občutni odsotnosti naših delavcev, uspehi odsotnost nadomestiti z začasno zaposlenimi dijaki, študenti in praktikanti. K temu moramo prav gotovo prišteti tudi prehod iz skrbnega, na redni 48-urni delovni teden po sklepu delavskega sveta podjetja in pa seveda to, da so posade v posameznih obratih kljub prehodu na 42-urni delovni teden dosegle dobre rezultate. Ob doseženem rezultatu ne smemo prezreti tudi to, da smo poleg drugega občutno znižali medfazne zaloge, zlasti vložek za debelo pločevino, za hladno valjanje in valjarno žice. Celotna zaloga polizdelkov in nedovršene proizvodnje se ni bistveno znižala, zmanjšanje zalog posameznih kvalitet oz. asortimenta pa je spravila v težak položaj programerje proizvodnje. Vsako najmanjšo odstopanje od realizacije proizvodnega programa v septembru, tako po količini kot po kvaliteti, bo zelo obteževalo izvršitev septembrskega programa odprave naših naročil.

Ob tem moramo poudariti povečano realizacijo količinske proizvodnje v valjarni STEKEL in v valjarni žice, pa tudi ostale delovne enote so v glavnem v redu izvršile blagovno proizvodnjo, posebno pa se je izkazala žičarna, ki je dosegla rekordno blagovno proizvodnjo.

Da smo dosegli tako zadovoljivo realizacijo oz. proizvodnjo v avgustu, moram omeniti tudi to, da smo v določenih količinah koristili tudi kupljene polfabrikate, to je trakove in žice, od drugih, domačih in tujih podjetij in so bili pri nas samo dodelani.

UREDNIŠTVO: Ali menite, da je možno tak nivo mesečne odprave obdržati tudi v bodoče oziroma jo s časom še povečati?

ODGOVOR: Da bi lahko obdržali tak nivo mesečne odprave, bi morali povečati proizvodnjo jeklar, ki sedaj proizvajajo približno 37.000 ton, kar zadošča za okrog 26.000 ton mesečne blagovne proizvodnje. Ker v jeklarni zaradi znanih subjektivnih težav in zaradi trajnega pomanjkanja električne energije ni mogoče dvigniti proizvodnje na kakih 43.000 ton, kolikor je potrebno za 30.000 tonsko mesečno blagovno realizacijo, bomo morali določeno količino polfabrikatov nabaviti ali pri domačih podjetjih ali v zamejstvu. Tako je predvideno, da bomo dobili gredice in vlečeno žico iz Zenice, slabe iz Poljske in trakove iz ČSSR. Le na ta način bomo manjko lastnega jekla lahko nadoknadili do konca leta.

VPRAŠANJE: Kam bi po vašem mnenju morali usmeriti v bodoče osnovna prizadevanja delovnega kolektiva, da še bolj izboljšamo finančno situacijo v podjetju?

ODGOVOR: Poleg prizadevanj za večjo količinsko proizvodnjo jeklar, bomo morali pospeševati proizvodnjo izdelkov z višjo prodajno ceno oz. dohodkom, to je višje vredne proizvode. Tu mislim predvsem na dražje valjane proizvode, žice, zlasti patentirne, elektrode in vlečeno ter brušeno jeklo. Razen tega bomo morali še zaostri režim našega gospodarjenja, zlasti vprašanje izpleta. Da bomo dosegli izboljšanje izpleta, je nujno le-tega povezati z osebnim dohodkom. Dosedanji rezultati pa so nam jamstvo, da bomo tudi na tem področju dosegli še boljše rezultate.

4. seja DS valjarne Bela

Remont in vzdrževanje naprav na Beli

Delavski svet valjarne Bela je imel 4. redno sejo, na kateri so najprej pregledali sklepe zadnje seje, nato pa je obratovodja inž. Perne poročal o doseženih rezultatih v juliju. Iz njegovega poročila povzemamo, da so bili stroški predelave manjši od planiranih, kar pa ne velja za vzdrževanje naprav. Inž. Perne je v svojem poročilu opozoril tudi na izplen. Na izplen bi lahko vplivali s pazljivim delom pri valjanju blumov, da bi bilo čim manj zavaljanj ter pri slabih, ki jih je treba valjati v točnih tolerancah. Pri slabih je treba kontrolirati delo tudi na škarijah, ker ugotavljajo nižji izplen pri debelejših dimenzijah. Poročilo ugotavlja, da je delo vzdrževalcev slabo. Kadar pride do okvar, vzdrževalci prepočasno ukrepajo. Tudi remontni so slabo opravljeni. Možna je tudi, da se bo položaj še poslabšal, ker bodo na blumingu in valjarni trakovi uvedli norme. Takrat bodo razlike pri osebnih dohodkih med zaposlenimi na blumingu in v valjarni trakovi ter vzdrževalci še večje. Da bi tudi to vprašanje kar najbolje rešili, bi bilo najbolje, če bi bili osebni dohodki vzdrževalcev vezani na dosežene uspehe obrata, kjer delajo.

O izplenu je govoril tudi inž. Mandelj in menil, da pri valjanju ingotov ne bi mogli bistveno vplivati na izplen. Omenjal je možnost, da bi brame z izmečkom pošiljali v tretjo halo, kjer jih ponovno obrezujejo. Inž. Mandelj tudi ugotavlja, da so remontni ob torkih slabo opravljeni, ker vzdrževalci stremijo za tem, da bi bili čimprej izvršeni. S tem v zvezi je inž. Perne predlagal, da bi strojne in elektro vzdrževalce opozorili na njihove

naloge pri remontih, njihovi predpostavljani pa bi morali opravljeno delo tudi preveriti.

Na seji so obširneje govorili o varnosti pri delu. Da bi se izognili nesrečam v zvezi z žerjavi, je treba preveriti znanje žerjavovodij. Inž. Perne je predlagal, da bi v ta namen organizirali razgovor z njimi ter jih opozorili na varno delo. V načrtu je tudi tečaj za varnost pri delu. O varnosti pri delu morajo biti poučeni vsi delavci. Prav tako je treba preveriti znanje novosprejetih, premeščenih in drugih delav-

cev, s področja varnosti pri delu.

Ob koncu razprave je tov. Kavčič pripomnil, da imajo tudi v njihovem obratu komisijo za varnost pri delu, ki pa še na nobeni seji DS ni poročala o svojem delu.

Ob koncu seje so sprejeli pet sklepov, ki se nanašajo na problematiko obrata ter na varnost pri delu. Četrty sklep pa govori o tem, da bi martinarni priporočili, naj problem izven programskih in zamenjanih šarž obravnava tudi na sejah njihovega delavskega sveta.

— or

Pogovori z žerjavovodji

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tak sestanek so imeli v DE plavž, ki ga je vodil obratovodja tov. Globočnik. Prisotni so bili tov. Pančur iz službe za varstvo pri delu, pojasnil odgovornosti za varnost pri delu, nato pa so žerjavovodje opozorili na nekatere pomanjkljivosti, ki jih bo treba čimprej odpraviti. Na sestanku oz. posvetu so sprejeli sklep, da je treba namestiti knjige prijav za okvare, medtem ko bo knjiga portalnega žerjava v delovodski pisarni skladišča koksa. Z vseh ostalih žerjavov pa prinašajo žerjavovodje nočne izmene knjige v pisarno strojnega asistenta. Obratovodstvo bo dostavilo spisek del, ki jih je treba opraviti na žerjavu vzdrževalcem ter s pripombami žerjavovodij seznanilo tudi tehničnega direktorja in službo za varstvo pri delu.

Podoben sestanek so imeli tudi v DE elektro jeklarna. Razlika je samo v tem, da so za posamezna dela, ki jih je treba nujno opraviti, po mnenju žerjavovodij oz. prisotnih že zadolžili odgovorne

službe. Največ je takih del, ki jih bo moralo opraviti vzdrževanje. Sestanka v elektro jeklarni se je poleg tov. Pančurja iz službe za varstvo pri delu udeležil tudi tov. Arh iz DE strojno vzdrževanje, medtem ko predstavnikov DE elektro vzdrževanja ni bilo, kljub temu da so bili vabljeni na sestanek.

Akcija je bila na Javorniku sprejeta z razumevanjem pri obratovodjih. Sestanki, na katerih naj bi se pogovorili z žerjavovodji, so bili organizirani v valjarni profilov, valjarni 2400, valjarni 1300, na Beli, v jeklovleku ter strugarni valjev. Sestanki so bili zelo lepo obiskani, na njih pa so seznanili delovodje s predpisi, ki zagotavljajo varno rokovanje z žerjavi. Prisotni so menili, da je treba v prihodnje s predpisi o varnem delu podrobneje seznaniti tudi privezovalce oz. ljudi, ki delajo pod žerjavi. Pri tem so poudarili zelo pomembno vlogo, ki jo ima sporazumevanje med njimi in žerjavovodji.

— or

Lojze Dolgan

Oblike integracije v naših zakonskih predpisih

(7. nadaljevanje)

Preostane še vprašanje izbire najugodnejše integracijske oblike. V prejšnjem poglavju sem opisal tri oblike, ki bi prišle v poštev glede na zakonske predpise. Elaborat je odločno izključil integracijo v obliki poslovnega združenja, ne da bi navedel za tako stališče konkretne razloge. Iz razgovora s posameznimi vodilnimi delavci pa sem zaključil, da ta oblika ne pride v poštev, ker že obstaja poslovno združenje za vso Jugoslavijo, predvsem pa ker gre za premalo intenzivno povezavo, ki ne bi mogla opraviti naloge prestruktur-

iranja proizvodnje v železarnah, odpraviti večtimnost proizvodnje istih kvalitet jekla in temu ustrezno izvršiti potrebne delitve dela.

Že iz naslova elaborata Združene jeklarne bi lahko zaključili, da se bodo železarne združile v združeno podjetje, saj naslov ustreza predpisu člena 120 temeljnega zakona o podjetjih, ki zahteva, da mora firma združenega podjetja vsebovati tudi označbo, da ima podjetje svojstvo združenega podjetja. Zdi se mi, da tudi vsebina elaborata predvideva organizacijsko obliko — združeno podjetje. Ta termin se na

več mestih uporablja, najbolj pa za tako stališče govori okoliščina, da se v vsebini elaborata stremi za tem, da bi se odpravila gospodarska samostojnost vseh železarn, ohranila pa pravna osebnost, kar ustreza predpisom temeljnega zakona o podjetjih, kakor tudi razlagi dr. Bojana Zabela k členu 96 istega zakona. V elaboratu se poleg termina »združeno podjetje« uporablja samostojno ali v povezavi z omenjenim terminom, tudi pojem »enotno podjetje«, kar vzbuja dvom, za katero integracijsko obliko so se opredelili avtorji elaborata. Avtorji namreč sploh ne pozikšajo primerjati prednosti in slabosti ene in druge oblike združevanja, kar pa bi po mojem mnenju bil predpogoj za lažjo in pravilno oziroma najadekvatnejšo izbiro oblike združevanja. Tudi ide-

Osební dohodki v avgustu

(nadalj. s 1. strani)
oglasil kdo od teh fantov in deklet, saj jim pade v oči marsikaj kar sami ne vidimo. Pa tudi naši sodelavci, ki imajo opravka s študenti in

dijaki, bi lahko rekli kakšno besedo, saj na splošno vlada prepričanje, da so mnogi od teh »začasnih«
proizvajalcev, lahko za zgled stalno zaposlenim. Sedaj pa k podatkom:

Doseženi osebni dohodek na 1 opravljeno uro v mesecu avgustu in v času od I.—VIII. 1968 v S din/h netto

Delov. enota	osebni dohodek avgust		osebni dohodek jan.-avgust		št. ur/os. v času I.-VII.
	doseženi	pripada po kategorizac.	doseženi	pripada po kategorizac.	
Plavž	463.11	492.38	471.23	458.32	188.2
Martinarna	525.38	518.72	544.27	482.84	187.4
El. jeklarna	548.04	520.83	471.20	484.80	218.4
Šamotarna	365.55	468.69	392.96	436.27	195.7
Livarne	465.28	499.76	467.16	465.19	193.5
Valj. Bela	558.26	526.09	513.83	489.70	219.1
Prof. valj.	492.53	476.59	465.10	443.62	208.8
Valj. 2400	480.12	500.29	441.86	465.68	211.6
Valj. 1300	457.17	477.64	446.77	444.60	206.3
Valj. žice	485.54	505.56	441.97	470.58	217.9
Jeklovlek	502.16	495.55	466.22	461.27	208.1
Strug. valjev	514.13	535.57	487.09	498.52	193.1
Valj. žice Bela	542.15	562.43	527.46	523.52	217.9
HVŽ	490.33	503.45	441.02	468.62	205.5
Želbljarna	477.54	489.23	458.65	455.39	201.9
Elektrodni	399.33	439.73	416.22	409.31	183.7
Strojne del.	533.72	533.47	514.92	496.56	192.0
Stroj. vzdržev.	549.29	562.96	513.81	524.01	196.5
Gradb. vzdržev.	530.62	525.04	518.62	488.71	191.1
Transport	461.57	496.08	454.37	461.76	205.6
PIV	555.02	538.73	508.12	501.46	210.0
El. topl. en.	554.48	556.64	517.54	518.13	188.3
Vzdrž. el. n.	559.49	577.18	541.18	537.25	187.5
RTA	616.88	628.78	576.21	585.29	185.3
RO	612.67	756.23	672.84	703.91	194.2
OTK	563.51	608.25	555.10	566.17	192.8
Upravne sl.	571.07	596.66	531.48	555.39	199.3

ZELEZARNA 526.62 526.62 490.19 490.19 199.8

V kolikor je splošni rezultat zadovoljiv pa je tako kot običajno nekaj delovnih enot, ki z lastno proizvodnjo niso dosegle ustreznega nivoja, to so predvsem šamotarna, valjarna 1300 in RO. Razlogi za nižje doseženi osebni dohodek so predvsem v običajnem mesečnem nihanju, zato jih ni potrebno niti posebej analizirati, niti jih jemati kot nek izreden

pojav. Računati moramo namreč s tem, da se rezultati pri tolikšnem številu del. enot pač spreminjajo in se temu ne moremo izogniti. Škoda je le to, da nas tašna odstopanja, ki lahko nastanejo pri sleherni del. enoti niso izučila, da bi na to mislili tudi takrat, ko so rezultati boljši od običajnih.

Značilno za gibanje osebnih dohodkov v avgustu je,

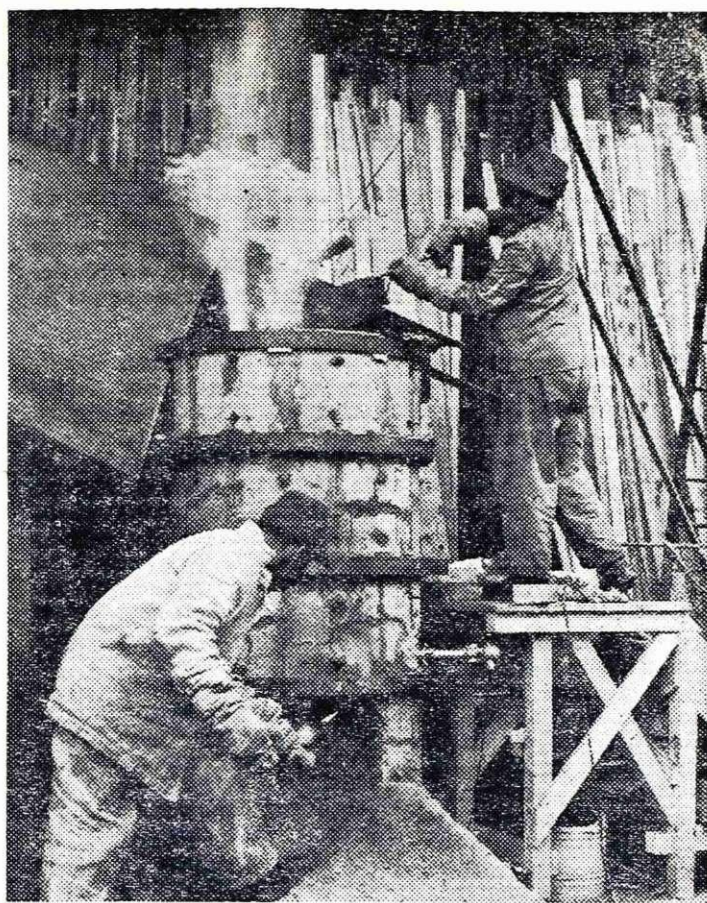
da je le-ta višji od kumulativnega pri vseh delovnih enotah z izjemo pri šestih, ki so dosegle nižji osebni dohodek, od tega se kar štiri nahajajo v sestavu talilnic. Ker sta od teh šestih DE le dve enoti v kumulativni izpod nivoja, ki jim ga priznava kategorizacija, lahko tudi to smatramo kot prehodni pojav, ki se v naslednjem mesecu že lahko spremeni. Če bi se poleg dinarskih podatkov v tabeli, poslužili še podatka, koliko % odstopa vsaka delovna enota po 8 mesecih od tiste višine, ki bi ji pripadala po kategorizaciji, lahko ugotovimo, da le dve del. enoti odstopata več kot 5% v plus, medtem ko so v več kot 5%-nem minusu štiri delovne enote, t. j. šamotarna, valjarna 2400, valjarna žice in HVŽ. Ker so pri vseh navedenih delovnih enotah z izjemo valjarne žice že izvedene ustrezne mere, ki vplivajo na rezultate v zadnjih dveh mesecih, je pričakovati, da bomo ob koncu leta imeli zelo minimalna odstopanja ustvarjenih osebnih dohodkov od tistih, ki smo jih predvideli v skladu s kategorizacijo.

S. M.

Železarski globus

KANADA — Letos spomladi je kanadska železarska družba Steel Co. of Canada končala gradnjo največjega plavža v Severni Ameriki. Za njegovo gradnjo so porabili 40 milijonov dolarjev investicijskih sredstev. Dnevno proizvaja okoli 5000 ton grodlja.

ZDA — Železarska družba Republic Steel Co. bo zgradila novo elektro jeklarno s tremi pečmi. To bo do sedaj največja jeklarna na svetu z ozirom na moč transformatorja 75.000 KVA vsaka. Njihova zmogljivost bo 150 ton jekla.

Prvi topilni poizkusi topljenja železove rude so bili izvedeni že v letu 1966

Tudi letos poizkusi

Tov. Miloša Magoliča, šefa tehniškega muzeja, smo naprosili, naj pove nekaj o letošnjih poizkusih topljenja železove rude na Stari Savi. Naši prošnji se je odzval in nam posredoval naslednjo informacijo:

Prve topilne poizkuse je tehniški muzej Železarne izvedel v sodelovanju z dr. Schusterjem z Dunaja že v letu 1966, o čemer smo obširneje pisali tudi v Železarju.

Topilne poizkuse smo takrat uspešno zaključili, saj je bilo pridobljenih pet volkov v težinah od 20 do 66 kg z vsebnostjo 0,3—0,6% ogljika. Ker pa takrat ni bilo na razpolago primerne grobe ogla, je bilo sklenjeno, da topilne poizkuse ponovimo in zaključimo letos. V dneh od 29. 8. do 3. 9. so bili ponovljeni gorilni poizkusi in za zaključek 3. 9. še topilni poizkus, pri čemer je bil pridobljen volk v težini 11,8 kg. Žal tudi sedanje ogla ne ustreza za topilne procese v preteklosti, ker je vsebovalo okrog 12% še vezanih zmes kot so amoniak, fenoli in drugo. Ta odstotek pa ne bi smel biti višji od 3%. Zato je bilo dogovorjeno, da bomo s poizkusi nadaljevali in zaključili z ustreznim oglom, ki nam ga je obljubilo podjetje Kurivo v aprilu 1969. Ko bodo poizkusi opravljeni, bo v posebnem tisku objavljeno celotno poročilo.

— or

ja popolne združitve kapitala, ki jo zasledimo v elaboratu, kakor tudi nekateri drugi vsebinski elementi o enotnem podjetju, vzbujajo sum, da so avtorji v dilemi glede izbire oblike ali da dovolj jasno ne razlikujejo vsebine obeh integracijskih oblik. To se je lahko dogodilo spontano bodisi zaradi nezadostnega poznavanja zakonskih predpisov, ali pa je s tem izražena težnja vsega našega samoupravnega mehanizma, da naj se vedno iščejo nove in popolnejše oblike združevanja in drugih institucij, kar bi v bistvu lahko bilo tudi pozitivno in bi ustrezalo stališčem, izraženim v Priporočilu zvezne skupščine iz leta 1967. Vprašanje je le, ali je tako odstopanje od zakonskih predpisov dopustno ali ne. Ali bi se rešitvam, ki bi se v tem primeru porajale kot nove v gospodarstvu,

priznala pravna veljavnost in tudi praktična izvedljivost in do katere meje se lahko tolerirajo taka odstopanja?

Opisane vtise sem dobil, ko sem proučil omenjeni elaborat. Dilemo, katera oblika združevanja je predvidena, sem hotel razčistiti v razgovorih z vodilnimi delavci, ki so sodelovali pri sestavi elaborata, vendar so bili tudi oni zelo neenotni in ostal sem pri svojem prvotnem vtisu: da to osnovno vprašanje, ki je predpogoj za nadaljnje delo, sploh ni rešeno. Zato tudi druge priprave za združitev ne morejo steči tako kot bi morale, saj je nemogoče napraviti osnutek pogodbe ali statuta, niti predvideti organizacijsko in samoupravno shemo, dokler ni dokončno rešeno vprašanje oblike integracije in seveda s tem tudi vprašanje vsebine integracijskega procesa.

Prisostvoval sem ponovnemu sestanku predstavnikov uprav, samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij vseh treh železarn na Jesenicah, ki so obravnavali nadaljnje delo za združitev. Tudi na tem sestanku je bilo čutiti neenotnost stališč, katera oblika integracije je predvidena v elaboratu. Zato ne preseneča eden od zaključkov tega posveta, da s pripravami počasi napredujejo in razprave o najprimernejši obliki še vedno niso končane. Prav zato doslej tudi ni prišlo do konkretnih dejanj. Posamezni diskutantje so izjavili, da je elaborat preveč nejasen in premalo konkreten, da bi bilo možno nadaljnje delo, na primer pripravljanje osnutka statuta.

Proti mojemu pričakovanju so se avtorji elaborata na

omenjenem sestanku odločili za obliko enotnega podjetja in zatrjevali, da to obliko predvideva tudi elaborat. Vendar se mi zdi, da so take izjave rezultat nezadostnega poznavanja posledic take izbire, kakor tudi posledic, ki bi nastale s sprejemom oblike »združenega podjetja«. Za to mnenje govori okoliščina, da so zagovorniki take odločitve istočasno izjavljali da o teh stvareh ni bil konstituiran noben pravnik niti v podjetjih, niti izven njih, in priznanje, da so v elaboratu zamešani pojmi, ki opredeljujejo eno ali drugo integracijsko obliko. V razgovoru z enim od direktorjev pa sem zvedel za to stališče:

— važna je združitev kapitala,

— pri tem ni važna oblika združevanja,

— ne namerava se dosledno upoštevati obstoječe zakonske predpise,

— želi se odpraviti gospodarska samostojnost vseh treh železarn, ohraniti pa pravno osebnost, vendar ne v obliki združenega podjetja kot to zakon predvideva, pač pa v obliki enotnega podjetja, kar seveda ne ustreza učinkom fuzije.

Prepričan sem, da se bo v zvezi z vprašanjem najadekvatnejše oblike združitve polemika šele začela, ko bodo stvari dovolj jasne tudi s pravnih stališč. Zato mi je danes nemogoče odgovoriti na vprašanje, katera oblika je ali bo izbrana, niti ne morem navesti, kateri razlogi govore za katerokoli izbrano obliko ali proti njej. Vsa stvar je še preveč nejasna in je zato tudi kakršnakoli primerjava nemogoča.

VI. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije

Za humanizacijo delovnih in življenjskih pogojev

Zaradi posebnega pomena oddiha in aktivne rekreacije, za vsakega delovnega človeka, pri humanizaciji njegovih delovnih in življenjskih pogojev, je kongres sprejel tudi ustrezno resolucijo o nadaljnjih prizadevanjih sindikata in drugih dejavnikov na tem področju. V nadaljevanju povzemamo osnovne misli tega dokumenta.

Oddih in rekreacija stalno vzdržujeta in krepi psiho-fizične sposobnosti delovnega človeka ter vplivata na povečanje delovne storilnosti, bogatita njegovo kulturno življenje in ustvarjalne sposobnosti ter vsebinsko izpolnjujeta prosti čas in ustvarjata bolj vedro in zadovoljno življenje.

Kongres je ugotovil občutno zmanjšanje skrbi za oddih in aktivno rekreacijo delavcev tako v občini, kot v delovnih organizacijah. Na tem področju manjka trajnejše politike programiranja in kontinuirane skrbi ter razreševanje tekočih problemov. Občutiti je tudi zmanjšanje denarja v te namene.

Mnenje kongresa je, da je potrebno na področju oddiha in rekreacije določiti bolj jasna osnovna stališča in smeri za nadaljnjo aktivnost in usmerjenost sindikatov. Skrb za oddih in rekreacijo je del skrbi za družbeni standard delavcev, kar neposredno vpliva na proizvodnjo in produktivnost. Zadovoljevanje tega je pravica delovnih ljudi.

Po temeljiti analizi stanja skrbi za oddih in rekreacijo pri nas in ob upoštevanju odnosov, ki jih oblikujemo v naši družbi ter družbenih interesov za nadaljni razvoj in izboljšanje pogojev in vsebine oddiha in rekreacije, kongres obvezuje svoje organizacije in vodstva:

Sindikati se morajo mnogo bolj in bolj načrtno angažirati pri proučevanju, spremljanju in analiziranju prostega časa v vsej njegovi širini. Spodbujati morajo iskanje rešitev za krepitev materialne osnove in drugih pogojev za trajnejšo organiziranje in izvajanje oddiha in rekreacije delavcev. Vplivati in pomagati morajo pri uvajanju raziskovanja na tem področju in uporabi sodobnih znanstvenih dosežkov in praktičnih izkušenj.

Dosti naporov bo sindikat moral vložiti tudi v to, da bodo v delovnih organizacijah razumeli, proučevali in reševali problem oddiha in rekreacije kot sestavni del delovnih in življenjskih razmer delavcev. Na takih osnovah je treba tudi graditi dolgoročno politiko v delovnih organizacijah, razvijati programe aktivnosti, te pravice delavcev tudi podrobno opredeliti v statutih in normativnih aktih ter v razvojnih načrtih. Na osnovi samoupravnega odločanja delovnih ljudi je potrebno za realizacijo te politike zagotoviti ustrezno materialno osnovo in pri tem upoštevati tudi de-

lavce — upokojujence, ki so prebili v kolektivu daljšo dobo, da lahko koristijo te pogoje.

Bodoča naloga sindikatov je tudi, da se bolj aktivno angažirajo pri proučevanju in določanju politike oddiha in rekreacije v komunah in pri drugih dejavnikih. Skrbeti morajo za bolj neposredno sodelovanje in dogovarjanje med vsemi dejavniki, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo in dajati pobude za integracijo strokovnjakov, materialnih in finančnih sredstev za bolj učinkovito uresničevanje nalog s področja oddiha in rekreacije delavcev.

Mnenje kongresa je, da se mora opustiti vseh prispevkov tisti del dohodka iz sklada skupne porabe, za katerega se samoupravno odločijo v komunah in družbenopolitičnih skupnostih za pospeševanje oddiha in rekreacije, še posebno za tisti del delavcev, ki jim osebni dohodki in socialni pogoji ne dopuščajo koriščenja prostega časa za oddih.

Za prispevke, ki bi jih uvedli na porabo sredstev izven kriterijev in programov z določili samoupravnih dogovorov delovnih ljudi v komunah, pa kongres zahteva, da se porabijo za zagotavljanje in pospeševanje splošnih pogojev za oddih in rekreacijo delavcev. Delež delavcev pri stroških oddiha in rekreacije bi se moral večati vzporedno z večanjem osebnih dohodkov.

Sindikati morajo na vseh nivojih in skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami in drugimi dejavniki sodelovati pri znanstvenih raziskavah in izboljšanju strokovnega dela na področju uresničevanja oddiha in rekreacije.

Spremembe na področju delovnih razmer t. j. skrajševanje delovnega časa oz. petdnevni delovni teden, drugačen raspored delovnega časa in počitka povečujeta sklad »prostega časa«, obenem pa zahtevata trajno spremljanje rezultatov dela v takem delovnem razporedu in najboljših rešitev ter temu primerno obogatitev vsebine in oblike oddiha in rekreacije.

Da se v pogledu koriščenja oddihov in rekreacije zagotovi ustrezna kvaliteta in boljše koriščenje materialnih pogojev se morajo sindikati zavzemati za ustanovitev strokovnih služb ali pa za angažiranje strokovnjakov v delovnih organizacijah in v komunah. Le-ti naj v sodelovanju z drugimi strokovnjaki (zdravstveni delavci, psihologi, pedagogi, sociologi idr.)

in drugimi dejavniki zagotovijo strokovno organizacijo oddiha med delovnim časom in tam, kjer so pogoji tudi posebnega odmora.

Sindikati s svojim članstvom se morajo bolj angažirati za ohranitev do sedaj zgrajenih objektov in za njihovo racionalno in časovno daljše izkoriščanje. Prav tako morajo biti sindikati pobudniki poslovnih združenj počitniških domov in se zavzemati za oblikovanje takih cen uslug, ki bodo dostopne različnim kategorijam delovnih ljudi. Za obogatitev življenja in oddiha delovnih ljudi morajo sindikati podpirati gradnjo športnih in drugih objektov za zabavo in razvedrilo.

Aktivnost sindikatov naj bo usmerjena tudi v pospeševanje gradnje in razvoja objektov za dnevni in tedenski oddih in za ureditev objektov za množično aktivnost v telesni aktivnosti. Le-ti naj bodo zgrajeni bližje delovnim ljudem in morajo omogočiti daljšo letno porabo in prispevati k širšemu razvoju izletišč, rekreativne dejavnosti in množične športne aktivnosti. Skladno s tem se morajo sindikati zavzemati, da se v urbanističnih načrtih zagotovijo lokacije za te objekte in da se v investicijskih programih novih proizvodnih zmogljivosti predvidijo tudi objekti in gradnje za te potrebe. Delovni ljudje se morajo aktivneje vključiti v odločanje o gradnji rekreativnih objektov.

Razvoj in izgradnja novih objektov za oddih in rekreacijo sta odvisna od njunega ekonomskega in družbenega obravnavanja. Iz tega razloga kongres zadožuje sindikalne organizacije na vseh nivojih, da se zavzemajo za ugodnejšo obravnavo teh vprašanj in tako prispevajo k socializaciji oddiha in množičnega zadovoljevanja potreb in pravic delavcev ter, da spodbujajo izločevanje in vlaganje denarja za funkcionalno izgradnjo teh objektov.

Sindikati imajo, z ukinitvijo prejšnjega sistema klimatskega zdravljenja in okrevanja delavcev, še večje naloge pri ugotavljanju in zagotavljanju pogojev za odhod na okrevanje. Delovne organizacije morajo prav zato posvetiti polno pozornost preventivnemu pošiljanju delavcev na klimatski oddih na svoj račun in s svojimi specializiranimi oddelki in s svojo aktivnostjo pomagati pri preprečevanju obolenj delavcev. Pri tem naj sodelujejo z zavodi za socialno zavarovanje, z medicino dela in drugimi zainteresiranimi ustanovami.

Tudi v bodoče bodo sindikati razvijali tako imenovani delavski (socialni) turizem z izmenjavo delavcev za letne dopuste s sindikati drugih

držav in z njihovimi specializiranimi službami.

Sedanji neustrezní razvoj telesne kulture in pritegovanje delovnih ljudi in delavskega pomladka v telesne aktivnosti zahteva skupno akcijo sindikatov, društev, šol in drugih, da se bolj odločno angažirajo za sprejem dolgoročne politike in programa dejavnosti. Vse to mora biti pomemben prispevek k bolj vsebinskemu oddihu delavcev in k njihovi delovni storilnosti. To pa pomeni tudi uresničevanje nalog, ki jih postavlja resolucija zvezne skupščine o telesni kulturi.

Sindikati se morajo zavzemati za množičnost telesne kulture na amaterski osnovi in sodelovati ter podpirati prizadevanja družbenih organizacij in društev, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo. Spodbujati morajo tak način financiranja telesne kulture, ki bo zagotovil objektivnejšo valorizacijo družbene koristi dela, ki ga ta društva in organizacije opravljajo.

To, da so delavci dobro sprejeli delavske športne igre in druge oblike športnih dejavnosti, je dobra pot za nadaljnje spodbujanje v tej smeri in za načrtno ukvarjanje s telesnimi vajami. Potrebno je le še več strokovnosti pri izvajanju takih aktivnosti. V bodoče so potrebna še večja prizadevanja za še večjo množičnost in istočasno usposabljanje večjega števila amaterskih strokovnih kadrov.

Kongres podpira prizadevanja da se poklicno ukvarjanje vključi v sistem, da se omogoči pridobivanje dohodka z izvajanjem takšne dejavnosti in da se uredijo in določijo obveznosti poklicnih

športnikov ter njihovih organizacij tako, kot so urejene za druge delovne ljudi.

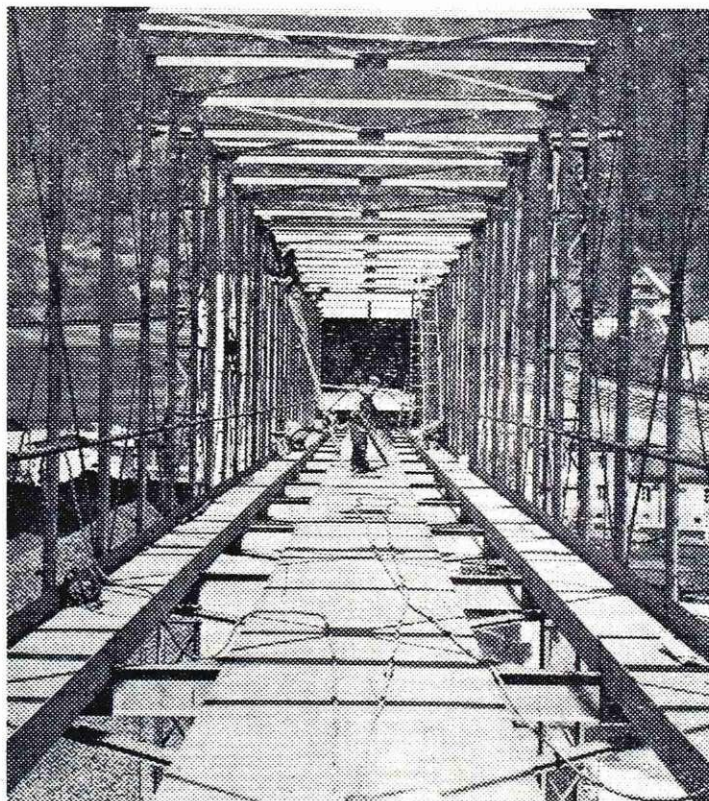
Novo in širše angažiranje obstoječih organizacij in organov v okviru sindikatov in izven njih je posledica dosedanje aktivnosti na področju oddiha in rekreacije, vendar pa je še potrebno:

— pri vseh sindikalnih vodstvih imeti posebna samostojna telesa ali komisije v okviru širših teles za življenjski standard, ki bodo skrbela za oddih in rekreacijo. Njihova naloga je spremljati, analizirati in predlagati ukrepe in akcije za izboljšanje pogojev oddiha in rekreacije; — po potrebi naj se v delovnih organizacijah predvsem pa v komunah ustanovijo posebne institucije z nalogo uresničevanja sprejete politike samoupravnih organov in zadovoljevanje širokega interesa in potreb delavcev na področju oddiha in rekreacije ob istočasnem spremljanju rezultatov, ki se dosegajo z določenimi aktivnostmi;

— sindikati morajo na vseh ravneh nuditi vsestransko pomoč telesom, ki operativno delujejo na realizaciji oddiha in rekreacije delavcev.

Uresničitev vseh teh stališč, ciljev in nalog zahteva učinkovitejšo organizacijo sindikata in njegovo večjo angažiranost na tem področju dela.

Kongres je tudi sprejel pobudo delovnih ljudi, da se proučijo možnosti, da se na samoupravni osnovi združuje denar za stalno regresiranje oddiha. Kongres v zvezi s tem zavezuje svet ZSJ, da skupaj s pristojnimi organi do konca letošnjega leta izdelajo sistem formiranja in določijo namen.

Montaža transportnega traku na objektu 212 nove aglomeracije

Le načrtne analize vodijo do boljših rezultatov

— or

-kg

Dopisujte v Železarja

(Ob 25-letnici množične vstaje na Primorskem)

V dolini Idrijce in Soče je danes mirno, rekli bi celo enolično in malce dolgočasno. Nobenih znakov ni, da tod živi puntarski rod, ki je v preteklosti večkrat izbruhnil. Tolminski puntarji so bili pred 252 leti kmetje, kmetje pa so bili tudi puntarji dvajsetega stoletja, saj Tolmin in okolica nista poznala industrije in z njo vezanega proletariata. Če so Ivan Gradnik, Gregor Kobal, Lovrenc Kragulj, Martin Munih, Matija Podgornik Andrej Lahar in Valentin Lapajna, voditelji tolminskega kmečkega upora iz leta 1713, s svojo krvjo zapisali svoja imena v zgodovino, potem je očka Sever tista osebnost našega stoletja, ki je v minuli vojni vklesal svoje ime med borce za svobodo primorskega ljudstva.

Stojim pred poslopjem občinske skupščine Tolmin in zrem v spominsko ploščo z imeni ljudi, ki so jih tod v okolici pobili okupatorji. V drugi vrsti berem ime HVALA ANTON, SLAP, ROJ. 29. IV. 1869, UMORJEN 1944. leta. Se enkrat v mislih ponavljam letnico rojstva. Računam in mislim. Kdo je ta starček, ki je bil v pozni starosti tako nevaren okupatorju, da so ga morali v 75. letu starosti ubiti? Kdo si, povej nam?

»Bil sem mali kmet v vasi Slap ob Idrijci. Z ženo sva imela deset otrok. Vse življenje sem trdo garal, toda pošteno živel. Pošteno živel, toda ponižanja nisem trpel! Bil sem v večnem sporu z oblastmi, ki so me vedno preganjale. Da, jaz sem tisti, ki je v prvi svetovni vojni kot avstro-ogrski vojak moral na kapi štiri leta nositi dve veliki črki P.V., a ti črki sta pomenili »politišch veredchitig« (politično sumljiv).

Anton Hvala, po domače Armenak, partizansko ime očka Sever, je bil postaven, velik in odločen mož, svetlo sivih oči in las, z nagrbčnim čelom, temperamenten in odločen, skrben oče desetih otrokom ter zelo dobrega srca. Že pred prvo svetovno vojno je bil v stranki liberalcev. Bil je naroden na časopis Slovenski narod, ki je veljal pred prvo svetovno vojno za naprednega, zato ga duhovščina pravovernim katoličanom ni ravno priporočala. V tisti dobi je šel Anton opravljat velikonočno spoved v Dolenjo Trebušo, ker je bil z domačim župnikom v laseh zaradi tega časopisa. Župnik v Dolenji Trebuši mu je postavil pogoj, naj se odpove časopisu, če hoče dobiti odvezo. Po kratkem prerekanju v spovednici mu je Anton dejal: »Vi imejte vašo odvezo, jaz pa moj časopis!« Vstal je in odšel iz spovednice.

Po prvi svetovni vojni je Primorska ostala pod Italijo, zato se je v dvajsetih letih Anton, dober »najdel fašizma«, kot je sam večkrat dejal. In kot pregovor pravi: »Za dežjem sonce mora

priti«, tako je tudi Anton veroval v lepše dni življenja. Sonce svobode pa je počasi pokukalo izza gora tistega leta, ko so počile prve partizanske puške in naznanile novo obdobje naše zgodovine. Anton je, čeprav star, razumel zahtevo časa, zato se je takoj priključil narodnoosvobodilnemu gibanju. Že v zgodnji pomladi 1942. leta je postal član odbora OF in dobil ilegalno ime OČKA SEVER; še istega leta v jeseni pa je že postal pred-

sednik odbora OF na Slapu ob Idrijci. Postal je pravi revolucionar. V jeseni 1943. leta je bila na Slapu organizirana prva partijska celica. Očka Sever je postal član partije ter je bil istega dne postavljen za prvega sekretarja te celice — in to v 74. letu starosti. Sestanke je zaradi konspiracije vodil kar v svoji spalnici.

Očka Sever je postal neumoren obveščevalec kurir, zbiralec orožja, hrane, municije in sanitetnega materiala. Leta pozne jeseni ga niso upognila še manj pa teror fašizma in delo izdajalcev. Tako se je zgodilo, da je očka Sever skupaj s Francetom Kosmačem-Smrekarjem (Franc Kosmač-Smrekar je oče znanega književnika Cirila Kosmača, avtorja prvega igranega slovenskega filma Na svoji zemlji) pobiral 1944. leta denar za drugo posojilo OF vse od vasi Trebuša do Mosta na Soči in je dan pred aretacijo oddal blagajničarju OF čez pol milijona lir nabranega posojila. Temu posojilu so se v glavnem vsi odzvali, le redki so bili izjeme.

Sever in Smrekar sta povprašala tudi vaškega bogataša Andreja Vogriča iz Slapa: »Andrej, daš kaj posojila za osvoboditev?«

Vogrič je zmignil z rameni, se prestopil, zavil brke, potegnil iz žepa škatlico tobaka in ga začel njuhati: »Ej, ej, za tiste v grmovju ne damo nič!« nato je z nasmehom poklical hčer iz trgovine in ji rekel: »Ej, kaj praviš, če bi tudi mi dali 50 lir?«

»Ako ne zmoreš več miloščin ne pobiramo,« sta mu zabrusila v obraz Sever in Smrekar ter odšla.

Bogataš Vogrič je imel razlog, da ne da nič za partizane. Njegov sin dr. Lojze Vogrič je bil odvetnik v Tolmi-

Spomini iz NOB

(Kdo je očka Orel iz filma Na svoji zemlji)

nu. Pa ne samo to. Bil je idejni vodja in organizator bele garde v Tolminu.

Seveda partizanom ni bilo po volji takšno obnašanje tega bogataša, saj je bil v vasi in daleč naokoli najpremožnejši. Poleg največjega in najlepšega posestva v vasi je imel še celo vrsto koncesij — prodajo tobaka in soli, gostilno, trgovino z živilom, železnino, manufakturo na drobno in debelo ter valjni mlin. Zato so ga partizani obiskali in mu nekaj teh dobrin vzeli. Vogrič je takoj razumel da je to zaradi tistih 50 lir, zato se je takoj drugi dan z družino izselil pod nemško zaščito v Tolmin. Tu sta s sinom skovala zaroto in hud zločin proti svojemu narodu. Sad te zarote je bila aretacija vseh glavnih aktivistov, med njimi tudi očka Severja in Smrekarja. To je bilo junija 1944. leta. Odpeljali so jih v tolminske zapore, od koder so vse, razen očka Severja, odpeljali v Nemčijo v razna taborišča.

Za očkom Severjem je v Tolminu izginila vsaka sled.

Nastopila je svoboda. Ljudje so se iz raznih krajev vračali domov. Žal so mnogi doma zamenjali svoje drage. Ko je splahnelo vsako upanje, da se bo ta ali oni vrnil živ domov, je ostala želja da se najde vsaj grob svojca. Tako so tudi pri Armenaku zamenjali očeta. Vsa poizvedovanja, kam so odpeljali ali kje so ubili očka Severja, so bila zaman. Nihče ni ničesar vedel o njem. Tančica skrivnosti je pokrila njegovo usodo.

Za dan mrtvih 1945. leta pa je bil v Tolminu pripravljen pogreb raznih borcev, ki so jih našli in odkopali po okoliških vaseh in Tolminu. Tudi v vrt za stavbo današnje občinske skupščine, v kateri so med vojno bivali okupatorjevi vojaki, med njimi največ Mongolov, so izkopali dve trupli. Slučaj je hotel, da je tistega dne prišel v Tolmin Bogomil Hvala, sin očka Severja, ki je bil takrat pooblaščenec OZNE za Bovec. (Bovec je takrat bil pod angloameriško okupacijo). Neke magična sila ga je vlekla, da je šel odpirati takrat že zabiti krsti na dvorišču za občinsko skupščino. S sekiro je razklenil pokrov prve krste, potem pa še druge. Roke so mu podrhtevale, saj še nikdar ni odpiral krsti in ob stiku z mrličem se je sploh nelagodno počutil. Žebliji so popustili in krsta se je cvileče odprla, Bogomilu pa se je zazdelo, da tulijo sirene, kajti med cviljenjem krste je ostrmel; pred njim je ležal njegov očka. Kot okamenel je zrl v ozko in visoko čelo in pred njim se je iz oostnjaka porajal njegov oč-

ka, očka Sever, takšen, kot mu je ostal v spominu. Gledal je nemo, potem pa kot nor zdijal čez dvorišče skozi hodnik na cesto, se usedel v avtomobil in se skoraj zadržal na šoferja: »Z največjo brzino na Slap.« Bogomil je hitel obvestiti domače, kaj je videl v Tolminu.

Se sedaj se spominjam, ko sem zadnjič oprala to perilo, je rekla hčerka Lojzi, ko je gledala dele perila na očetu v krsti. Šele sedaj si je Bogomil začel malo podrobneje ogledovati očeta. Ni bil

ustreljen pač pa je imel zlomljeno lobanjo. Izdajalci Vogričevi so ga dali v roke Mongolom, da ga s puškini kopiti pobijejo.

»Kje je bil oče pokopan?« so vseprek spraševali grobarja. Tedaj je grobar France povedal žalostno zgodbo. »Tam,« je rekel grobar in pokazal na vrt, »sem opazil, da je zemlja zrahljana. Začel sem kopati. A kako sem se začudil, ko sem namesto na človeško telo našel na okostje konja. Jezno sem zapičil kramp, ker sem mislil, da je

moj trud zaman zaradi te jeze da je zemlja pod konjem. Kmalu in sem iskal. Nihče ni našel, in da nisi reče grobar Bo, oče bi bil neznec.«

Anton Hvala, otrok, je bil 50 lir in ubit v rosti. Zaradi groba ne bi odkrili telo zasuli nek zemlje, potem

Nikoli ne bomo dopustili, da pridobitve, ki smo jih plačali s tak

Čez 10.000 Nemcev je v tistih septembrskih dneh obkoljevalo območje Jelovice in Ratitovca. Na obkoljenem območju je takrat manevrirala Selška četa s štabom I. grupe odredov s komandantom Jožem Gregorčičem-Gorenjcem. Uspešno so se prebili izpod Ratitovca prek Partizanskega vrha do Lipniške planine, kjer pa jih je pričakala močna nemška zaseda. V neenakem boju je padlo 25 partizanov, med njimi tudi legendarni komandant, španski borec, komunist in organizator vstaje na Gorenjskem Joža Gregorčič-Gorenjc. S svojimi borci je do takrat sodeloval in vodil uspešne borbe z okupatorjem na Obranci, na Partizanskem vrhu, v slavni dražgoški bitki in v drugih borbah in sabotažnih akcijah. Omahnil je sredi smrekovih gozdov Jelovice 9. septembra 1942. Zaradi izrednega junštva in uspešnega vodenja partizanskih enot je bil proglašen za narodnega heroja.

V tem letu je bil krvni davek gorenjskih partizanov izredno velik. Padli so najbolj eminentni organizatorji vstaje na Gorenjskem, partizanski vojskovodje in politični delavci — komunisti: Stane Žagar starejši in mlajši, Lojze Kebe, Joža Gregorčič, Jaka Bernard, Henrik Biček, Stane Bokal in mnogi drugi. Okupator pa je neusmiljeno izvajal represalije tudi s streljanjem talcev, s požigi in izseljevanjem. Vendar partizanskih enot ni mogel streti, ni mogel zatreti svobodoljubno miselnost naših ljudi. Upor do okupatorja se je stopnjeval, v borcih je kljub porazom rasla morala in volja do zmage. Na mesta padlih borcev je stopalo na desetine novih, iz majhnih partizanskih enot so rasli bataljoni, brigade, divizije... Iz krvi naših najboljših hčera in

sinov je zrasla nova, svobodna, socialistična Jugoslavija.

Vsako leto se z velikim spoštovanjem spominjamo preteklih dogodkov in mnogih, ki so darovali svoja življenja. Najbolj drag nam je spomin na tiste, ki so leta 1941 prvi dvignili glas k upor in sprejeli borbo sredi okupirane Evrope. Med te velike može sodi tudi Joža Gregorčič-Gorenjc. Letošnje spominske svečanosti 9. t. m., ki se je odvijala v treh etapah, se je udeležilo okrog tisoč udeležencev, predvsem šolske mladine z Jesenic.

V Delavskem domu na Jesenicah, ki je bil Gregorčiču drugi dom, je ob kratkem kulturnem programu ob navzočnosti njegove sestre Ane Delacher in njenega moža ter drugih sorodnikov in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij ter šolske mladine, njegov učenec in soborec Ivan Vovk-Zivan po orisu njegove življenjske poti odkril njegov poprni kip, delo akademskega kiparja Staneta Keržiča. Po odkritju kipa se je tov. Vovk obrnil k svojemu prijatelju z naslednjimi besedami:

Ivan Vovk-Zivan svojemu soborcu

»Spregovorim naj ti še nekaj besed kot svojemu vzgojitelju, vodniku in prijatelju. Poznam te vse od mladih

Vsi, ki ste t radi spomnja vedno vedega značaja. Značaj z besedo in pes svojo okolico. Z znal biti človečen, kadar je de cionar v društv ne zavedajo se delo tudi partij Vedno si sam vedno vzgojitel kot samo prijat

Ni slučaj, da t odkrivamo prav ni Delavskega bil to tvoj dru prav pod to s prekalil tvoj skromnega špa vadca do dolede nega delava re do enega paj partizanskih i na Gorenjskem. že, kot smo te prijatelji in zna delavci v društv delavskih druš Enakostj in Kov ga, kot smo te soborci, naj te mladina, takega znajo tudi pozn

Revolucionarn ti za tvoje napi tvojo žrtve i Slava ti!

Kolona 14 avt sko mladine je v Radovljico l kratkim kultur mom in s pla na skupno pob la Gregorčiča

dvajsetega stoletja

moj trud zama. Toda ravno zaradi te jeze sem občutil, da je zemlja zrahljana še pod konjem. Kopal sem dalje in kmalu našel to, kar sem iskal. Nihče ga ni poznal, in da nisi odprl krste, reče grobar Bogomilu, »tvoj oče bi bil neznani padli borec.«

Anton Hvala, oče desetih otrok, je bil izdan zaradi 50 lir in ubit v 75. letu starosti. Zaradi kamuflaže, da grob ne bi odkrili, so mrtvo telo zasuli nekaj centimetri zemlje, potem pa na njega

vrgli crknjenega konja. Vse to so zopet zasuli, grob izravnali in na tem kraju zasadili solato.

Očka Sever ni dočakal svobode za katero se je boril. Izgorel je v ognju upora, ki ga je sam pomagal zanetiti; za svobodno Primorsko, za priključitev Primorske Jugoslaviji, za socialistično Jugoslavijo.

Jože Vidic

Opomba: Osebnost očka Severja je književnik Ciril Kosmač prikazal v filmu Na svoji zemlji v liku očka Orla.

tili, da nam kdo oskruni čali takim krvnim davkom

let. Vsi, ki te poznamo, te imamo za domačina, ne glede na tvoje rojstno mesto v Opatiji. Na Jesenicah si zrasel v vrsto jeklenih mož — železarjev, ki so se znali upreti krivici in nasilju med prvimi. Že tudi tvoje ilegalno ime Gorenjc nam pove, da si se tudi sam prišteval med jeklene može proletarskih Jesenic.

Vsi, ki smo te poznali, se radi spominjamo tvojega vedno vednega in veselega značaja. Značaja, ki je rad z besedo in pesmijo zabaval svojo okolico. Značaja, ki je znal biti dosleden in odločen, kadar je delal kot funkcionar v društvenih odsekih, ne zavedajoč se, da ti je to delo tudi partijska dolžnost. Vedno si nam bil vzornik, vedno vzgojitelj, vedno več kot samo prijatelj in tovariš.

Ni slučaj, da ti poprsni kip odkrivamo prav v tej dvorani Delavskega doma. Saj je bil to tvoj drugi dom. Tu, prav pod to streho, se je prekalil tvoj značaj od skromnega športnika telovadca do doslednega političnega delavca revolucionarja, do enega najbolj znanih partizanskih funkcionarjev na Gorenjskem. Takega, Jože, kot smo te poznali tvoji prijatelji in znanci, tvoji delavci v društvenih odsekih, delavskih društev Svobode, Enakosti in Kovanarja, takega, kot smo te poznali tvoji soborci, naj te pozna tudi mladina, takega naj te poznajo tudi poznejši rodovi.

Revolucionarne Jesenice so ti za tvoje napredno delo in tvojo žrtev hvaležne. — Slava ti!

Kolona 14 avtobusov s šolsko mladino je nato krenila v Radovljico, kjer se je s kratkim kulturnim programom in s peljanjem venca na skupno grobnico poklonila Gregorčiču in soborcem.

Glavna svečanost je bila na Lipniški planini na Jelovici ob spomeniku Jožu Gregorčiču in soborcem. O njegovem liku in tedanjih borbah je spregovoril njegov soborec in udeleženec te borbe — podpolkovnik Janez Lošina-Mali. Slavnosti pa so

Poprsni kip Joža Gregorčiča

prisostvovali tudi nekateri drugi preživeli borci Selške čete.

V kulturnem programu so sodelovali: mladinski zbor srednjih šol z Jesenic, vojaški recitatorji garnizije iz Škofje Loke, recitatorji iz osnovnih šol Tone Čufar in Prežihov Voranc ter gimnazije z Jesenic in slepi harmonikar iz Škofje Loke z venčkom partizanskih pesmi.

Ob zaključku svečanosti na Lipniški planini je učenka osnovne šole Tone Čufar z Jesenic prebrala naslednjo obljubo:

»Na zemlji, kjer je za našo svobodo izkrvavel narodni heroj Jože Gregorčič in soborci, obljubljam v imenu

(nadalj. na 8. str.)

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Kl

36

To je skrb, večna skrb brezposelnih in podobnih nesrečnih ljudi, odvisnih od negotovega priložnostnega dela in zaslužka. Te skrbi ljudje s stalnim delom in zaslužkom ne poznajo in zato ne vedo, da je med vsemi skrbmi prav ta skrb najbolj razjedajoča.

Kdor ima zagotovljeno delo in redni zaslužek, ta lahko že sam približno izračuna, koliko bo zaslužil do pokojnine. Za toliko je bogat, kolikor mu bo prinesel stalen zaslužek v štiridesetih letih. A človek, ki je prisiljen živeti od priložnostnega dela in zaslužkov, nikoli ne ve, kako bo preskrbljen za prihodnji dan, prihodnji teden, prihodnji mesec, prihodnje leto.

In dnevi, ko preštevaš zadnje dinarje, so najbolj črni. S strahom pričakuješ dan, ko ti ne bodo nikljer dali priložnost za delo in zaslužek, ko boš svoje roke ponujal zaman, ko te ne bodo nikjer potrebovali. Pred teboj se odpre brezizgledna praznina bližnje in dajnje prihodnosti, praznina, ki jo vidiš tudi tisti dan, tisti teden, tisti mesec, tisto leto, ko prislužiš toliko, da bi se lahko brez skrbi prebiral za ta čas kakor drugi, pa moraš stiskati, se odpovedovati in porabiti čim manj, samo toliko, da lahko dihaš, in če je le mogoče, da to, kar drugi s stalnim zaslužkom porabijo v enem dnevu, v enem tednu, v enem mesecu, v enem letu, skušaš spremeniti za življenje dveh ali treh dni, dveh ali treh tednov, dveh ali treh mesecev, dveh ali treh let, da čim dalj odrineš od sebe negotovo, brezizgledno praznino prihodnosti, ki ti nenehno preti z uničenjem v revščini, bedi in lakoti.

Ah, Ana pozna vse to, saj se prebija že celo desetletje s tako skrbjo, ki je ljudje, ki imajo zago-

SIVO MESTO

tovljen obstoj, ne poznajo in bog daj, da bi je nikoli ne spoznali in občutili. In ker pozna brezizgledno praznino, ki je prisotna v njeni zavesti tudi tedaj, kadar lahko s Tinetom dvakrat na dan skromno jesta, ne sme izgubiti dneva ne ure, mora delati in samo delati za kakršenkoli zaslužek, če seveda delo dobi in se dan ne spremeni samo v brezupno beganje za delom.

Delas deset, dvanaest, štirinajst ali celo šestnajst ur na dan, a ko sešteješ zaslužek takega dne, je zaslužek za polovico ali še več manjši kakor za zagotovljeno delo v tovarni za enak čas.

O, tudi to ve Ana, saj je nekoč med vojno sama delala v tovarni, dokier je takoj po vojni kakor večino žensk niso odpustili. Pa bi še rada ostala, še bi rada delala pri strojih, a kaj, ko so gospodje rekli, da je delo, ki med vojno gospodom ni bilo videti za ženske pretežko, nenadoma v njihovih očeh postalo tako. Morale so ga prepustiti moškim. V tovarni so obdržali le redke žene. Tiste, ki so delale v zavijalnici. Niso zaslužile veliko. Trinajst do šestnajst dinarjev na dnino. Polovico manj kot moški za isto delo. Toda živeti se je vseeno dalo vsaj za silo, bolje kakor od negotovega priložnostnega dela. Mimo tega so nekaj odstotkov od svojega zaslužka vplačevale v Bratovsko skladišnico in so, kadar so zbolele, dobivale od te ustanove skromno podporo kot nadomestilo za izgubljeni zaslužek. Zato jih tudi misel na bolezen ni tako hudo nadlegovala, kakor nadleguje njo in Tineta. Boji se je kakor sleherni, ki nima stalnega zagotovljenega posla in ki ga zato daljša in težja bolezen prav gotovo pokoplje. Ne zaradi bolezni same, marveč zaradi gladu.

Da, žene, ki delajo v tovarni, so kljub skromnemu zaslužku lahko zadovoljne. Če bodo zaposlene do pokojnine, bodo sprejemale tudi pokojnino, čeprav ni posebno velika. Sto do tristo dinarjev pa je vendarle! Stare žene ne pojedjo veliko. Zado- volje se s kruhom in belo kavo ter s tristo dinarji na mesec že lahko skromno prebijejo do naslednjega meseca in naslednje pokojnine.

Plača, nadomestilo v času bolezni in pokojnina vse to je v stalni zaposlitvi pri industrijski družbi! Tega se Ana zaveda že od dne, ko je delala v tovarni. Zato je takoj, ko so odpustili ženske s težkih delovnih mest in iz težkih obratov, zaprosila, naj bi jo zaposlili vnovič, pa so ji prošnjo odbili, češ, da je v tovarni zaposlen že njen mož in da imajo zato prednost samske delavke. Ko so Martina prvič zaprli in je ostala z otrokom brez sredstev, je zaprosila za delo drugič, pa so jo zopet zavrnil, češ, da je žena komunista, enega tistih, ki najbolj rovarijo proti podjetju. Rekli so ji celo, da je komunistka sama. Zaničala je in jih rotila, naj ji verjamejo ali pa naj vprašajo druge, ki jo dobro poznajo in ki vedo, da je prav zato, ker je hotela moža odvrniti od norega prepričanja in delovanja, živela z njim huje kakor v pekl. Torej ni kriva, če se mož ni hotel spametovati.

— To bi utegnili biti res, — je rekel neki uradnik. Upala je, da bo pregovoril in prepričal tudi druga dva gospoda, ki sta bila v pisarni in ki jima je pripovedoval, da je slišal, v kakšen pekel in v kakšno trpljenje je rdeči Kosirnik spravil svojo družino. Ko so jo začeli vsi trije zaradi nepopoljšljivega in trmastega Martina pomilovati, se je nje- no upanje, da jo bodo zaposlili, še bolj utrjevalo, saj je oni prvi celo predlagal, naj bi jo vzeli v stalež, a kaj ko sta druga dva rekla, da je to nemogoče, ker so vsa ženska delovna mesta zasedena, in da bi njeni zaposlitvi nasprotovala tudi delavske strokovne organizacije, ki so bile zaradi naraščajoče brezposelnosti proti zaposlovanju žena.

— Organizacije so krive, — je rekel eden od onih dveh. Lastniki industrijske družbe bi se ženske delovne sile (tako je rekel) ne branili ne samo v zavijalnici, marveč tudi na mnogih drugih delovnih mestih, saj je ženska delovna sila polovico cenejša kakor moška, pa se temu trdovratno protivijo delavske organizacije same in seveda tudi država, ki ima od obdavčenja moških zaslužkov dvakrat večjo korist kakor od obdavčenja ženskih zaslužkov.

— Država dovoljuje dvojno mero, — je skoro ogorčeno rekel prvi uradnik in navedel tovarnico žebeljv in kovanih izdelkov v »trgu, ki je bogu za hrbtom« (tako je rekel); tam smejo imeti žene zaposlene celo na najtežjih delovnih mestih, mnoge med njimi celo pri kovaških kladivih. Zal pa ona, Kosirnica, v tej tovarni prav gotovo ne bo dobila dela, kjer je tovarna prav za prav zadruga, ki se strogo drži navade in zaposluje samo domačine, pa še teh imajo preveč, da silijo vedno bolj v naše mesto, je rekel. Morda bi vprašala pri Tržniku, ii je svetoval, ali pa še bolje v Kranju, kjer sta pred nedavnim začeli obratovati dve večji tekstilni tovarni, gradijo pa še nekatere manjše, le da so plače v tekstilnih tovarnah nečloveško nizke, saj niti moški delavci ne zaslužijo toliko, kakor zaslužijo tu ženske, mimo tega pa morajo delati še deset do dvanaest ur na dnino.

— Češkim lastnikom je lahko, — se je med gospodi razvijal pogovor. Nima jo težav s protivljenjem delavskih organizacij, mimo tega pa so ženske delavke v večini in zato lahko pritiskajo tudi na nižji moški zaslužek. Tovarni še sprejemata delavke. Zato naj povpraša! Naj poizkusi! Morda bo imela srečo?

Gospodje so bili z nasveti bogati. Svetovali so ji in jo odslovili. Povprašala je povsod, a je zapravila samo denar za vlak. Morala je ostati perica in se lotiti slehernega dela, ki so ga ji ponudili. Bila je priložnostna čistilka gospodskih stanovanj pri gospodi nižje vrste, ki ni imela stalnih dekel, ker so bile priložnostne dekle cenejše. Stalnejši zaslužek si je včasih obetala od pranja perila samskim delavcem in sprva celo sanjarila, da bo imela toliko stalnih ponudnikov za pranje in likanje perila, da ji dela ne bo zmanjkalo ves teden, a je takoj spoznala, da ga bo imela samo za en dan v tednu, zakaj takih žensk, ki delavcem ponujajo take usluge, je v mestu mnogo. Zadovoljiti se je morala samo s peščico, to pa ji ni prinašalo niti sto dinarjev zaslužka na mesec. Morala je iskati delo od vrat do vrat, imeti za srečo, če je niso zavrnil, in se nikoli ne pritoževati nad zaslužkom, ki so ga ji dali, če je hotela, da je drugič niso pokazali vrat in je očrnil pri svojih gospodskih znankah in znancih.

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Kl

Nikoli ne bomo dopustili ...

(nadaljevanje s 6. in 7. str.)

članov pionirske in mladinske organizacije z Jesenic, da bomo nadaljevali delo za uresničevanje ciljev, ki so si jih zastavili padli junaki naše revolucije.

Vložili bomo vse sile, da osvojimo čim več znanja. Sodelovali bomo v šolski samoupravi učencev in se tako pripravljali na delo in veliko odgovornost pri nadaljnjem razvoju samoupravne družbe. Pomagali bomo šibkejšim, razvijali iskreno tovarištvo in skrbeli za pravičen odnos do skupne imovine. Trudili se bomo izvršiti vse sklepe naše organizacije, skrbeli bomo za pravičen odnos do dela in delovnih ljudi. Utrjevali in čuvali bomo naše zdravje. Svoje umske in fizične sposobnosti bomo izpolnjevali v društvih in organizacijah, ki delajo na našem območju. Naše kulturne prireditve bodo posvečene spominu velike NOB in vzgoji napredne miselnosti mladega rodu. Za spomenike in grobove partizanov in talcev bomo skrbeli bolj organizirano. Trudili se bomo, da bomo v ponos svoji lepi domovini. Za domovino, s Titom — naprej!

Ob tako veličastni svečanosti v spomin padlega narodnega heroja Joža Gregorčiča in soborcev, kateri je prisostvovala predvsem šolska mladina, naj ponovno poudarimo, da je to najbolj aktivna oblika prenašanja tradicij in moralnih vrednot narodnoosvobodilne borbe na mlado generacijo. Zato je toliko bolj nerazumljivo, da so se štiri jeseniške šole lahko zelo številno udeležile svečanosti, pogrešali pa smo osnovne šole Kranjska gora, Mojstrana in Zirovnica ter vse šole iz radovljiske občine.

Svečanost ob obletnici smrti Joža Gregorčiča in soborcev naj postane tradicionalna. Izmenoma naj bi za to svečanost vsako leto poskrbela ena izmed šol jeseniške in radovljiske občine ob sodelovanju ostalih šol. Prav tako naj bi se postopno, s svečanim aktom prenesle odgovornosti na posamezne šole tudi za organizacijo in izvedbo drugih pomembnih svečanosti in obletnic, kakor tudi skrb za vzdrževanje in čuvanje številnih partizanskih spominkov po naših gozdovih. To je naš dolg do slavne preteklosti in do padlih borcev.

V Bohinju so se v nedeljo zbrali nekdanji borci jeseniško-bohinjskega odreda

Praznovanje v Bohinju

Verjetno je bila največja skrb organizatorjev, če bo v nedeljo lepo vreme. To je za nami, ostal pa nam je lep spomin na nepozabni dan v Bohinju. Že ob prihodu v Bo-

hinj so nas tople pozdravili pionirji, prometniki, ki so gostom pokazali kraj, kjer naj parkirajo avtomobile.

Organizacija podelitve domicila v Bohinju je bila brezhibna. Pevski zbor marnitarjev z Jesenic godba na pihala iz Gorij in recitatorji so izvršno opravili svojo nalogo v programu. Stanko Kajdiž, predsednik skupščine občine Radovljica in inž. Stefan Nemec, podpredsednik občinske skupščine Jesenice, sta govorila o borbeni poti Jeseniško-bohinjskega odreda. Ta dva sta tudi pripelala trakove na bojno zastavo praporščaku Ivanu Cerkovniku.

Zbranim borcem Jeseniško-bohinjskega odreda in drugim udeležencem proslave je spregovoril Vinko Hafner, podpredsednik izvršnega sveta SRS.

Vinko Hafner je med drugim dejal, da Jugoslavijo nihče nima pravice okupirati

in da je v zmoti vsak morebitni agresor, ki meni, da bi lahko prišel v Jugoslavijo brez boja in brez izgub.

»Izkustvo iz Čehoslovaške je omajalo sedanje naše prepričanje, da nam z vzhoda ne grozi nobena nevarnost«, je dejal Hafner in nadaljeval, »bistveno bomo morali menjati obrambne nazore in v še večjem obsegu krepiti obrambno moč naše dežele. Za nobenega okupatorja se vojna z morebitno okupacijo Jugoslavije ne bo končala. Borili se bomo tako kot v minuli vojni. Zato so tudi dobrodošle spominske proslave, ki obujajo spomine na svetle dni naše revolucije«.

Ob koncu lahko rečem samo to, da je proslava v Bohinju povsem uspela in da organizatorji zaslužijo pohvalo za odlično izveden program.

J. Vidic

Uspelo praznovanje na Javorniku

Ves prejšnji teden so se na Javorniku vrstile športne in kulturne prireditve v počastitev krajevnega praznika. V prejšnji številki smo na kratko pisali o tem, kako so potekale prireditve in prvi polovici tedna, danes pa bralcem posredujemo nekaj podatkov o prireditvah, ki so bile na programu v četrtek, petek in soboto.

Šahisti Javorniške Svobode so se prvič, odkar njihov odsek obstoja, srečali v prostorih novega kulturnega doma s člani šahovskega kluba Jesenice. Odslej bodo vadili in tudi tekmovali lahko že v novih prostorih kulturnega doma. Jesničani so srečanje dobili s 5,5 : 4,5.

V petek zvečer je bil pesnik Matej Bor gost družbeno političnih organizacij Javornika in Koroške Bele. Na li-

terarnem večeru v osnovni šoli je bral svoja dela, ki so nastala med vojno in v minulih povojnih letih. Ker je bilo prisotnih tudi veliko pionirjev iz višjih razredov osnovne šole, je izkoristil priliko in del literarnega večera posvetil tudi njim. Prebral je nekaj basni ter ugank. Ob koncu literarnega večera pa so mu v spomin na njegov obisk na Javorniku podarili lepo sliko, delo člana jeseniškega DOLIKA Jurija Hermana.

V soboto pa se je ob 17. uri popoldne zbralo veliko ljudi na pokopališču, kjer je bila ob grobovih talcev žalna svečanost. O pomenu krajevnega praznika je govoril France Treven. Svečanosti na pokopališču in pozneje ob odkritju spominske plošče, so se udeležili tudi pionirji

iz osnovne šole, šolniki, ter gasilci z društvenim praporom. Kratak kulturni program so izvedli godbeniki in recitatorji javorniške Svobode.

Odkritja spominske plošče dr. Potočniku na njegovi rojstni hiši se je udeležilo veliko ljudi. Prišli so tudi njegovi učenci iz Maribora, Ljubljane in Koroške. Spominsko ploščo je odkril odbornik SOB Jesenice Stefan Nemec, o pokojnem dr. Potočniku pa sta spregovorila: Černut Janko, predsednik kluba koroških Slovencev v Ljubljani in Melhior Rismal iz Ljubljane. Tehniški muzej je v Potočnikovi rojstni hiši uredil majhno razstavo, na kateri so razstavljena njegova dela, diplome ter dokumenti o pomoči, ki so jo prejeli prebivalci Koroške Bele, da so lahko vas obnovili.

Prireditelji so goste odpravili v kulturni dom, kjer so obujali spomine na delo dr. Potočnika. Vsi govorniki, med njimi je bilo največ njegovih učencev, so poudarjali njegova napredna stališča ter narodno zavest, kljub temu, da je bilo v takratnem Mariboru zelo težko zaradi močnega nemškega vpliva.

Ugotovili so, da je o delu dr. Potočnika treba zbrati še precej gradiva. To delo bodo opravili člani kluba koroških Slovencev v Ljubljani, gradivo pa bodo posredovali tehniškemu muzeju železarne Jesenice, s prošnjo, da ga v primerni obliki tudi objavi in s tem posreduje mladim, ki o dr. Potočniku ne vedo veliko.

-or

Ob krajevnem prazniku na Blejski Dobravi

V počastitev krajevnega praznika so krajevne organizacije pripravile pester program. V petek 30. avgusta je bila akademija otroškega vrtca Ivanke Krničar in otvoritev razstave otroškega vrtca. V soboto 31. avgusta je izvedel TVD Partizan z Blejske Dobrave tekmovanje v namiznem tenisu in kros za vse člane društva. Ta dan so člani krajevne organizacije ZZB NOV odnesli šopke cvetja na Obranco, na Pokljuko in na Mežakljo k spominskim ploščam padlih borcev, ki so tam pustili svoja mlada življenja. V nedeljo 1. septembra dopoldne pa so člani ZZB NOV in Zveze mladine položili vence k ploščam padlih borcev na Blejski Dobravi in

spomeniku na Poljanah, okrasili pa so tudi spomenik padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja pred osnovno šolo. Popoldne tega dne je sledila svečanost ob spomeniku pred osnovno šolo katere se je udeležilo lepo število prebivalstva z Blejske Dobrave, Kočne in Lipc.

Po svečanosti je bila na programu mokra vaja gasilcev in nato veselica na letnem telovadišču.

Vsi, ki so sodelovali pri pripravi za letošnjo proslavo krajevnega praznika, so se potrudili, da bi ta čimbolj uspela in to so tudi uresničili.

sš

Člani ZZB NOV na oddihu

Tudi letos je letovalo v počitniškem domu ZZB NOV Gorenjske večje število borcev in njihovih svojcev z območja jeseniške občine. Kljub temu, da letošnje poletje ni bilo najbolj ugodno so se vsi zadovoljni vračali, saj je bilo vreme na Jadranu vseeno bolj ugodno kot pa doma.

Počitniški dom ZZB NOV Gorenjske v Pineti pri Novigradu, je postal že tako priljubljen, da zahajajo tja leto za letom vsi oni, ki imajo radi mir in prijetno vzdušje. Počitniške hišice v katerih so sanitarije, prha z mrzlo in toplo vodo, shramba kjer je tudi električni kuhalnik, lepe

sobice, vse to daje naselju privlačnost in toplino. Hranijo se v bližnjem mladinskem domu, kjer je hrana zelo okusna in obilna. Letos so uvedli prodajo sadja in brezalkoholnih pijač in to po ugodni ceni. Upravno in strežno osobje je zelo prijazno in vedno na voljo gostom, kar znajo nekdanji borci ceniti.

Če primerjamo nekdanje taborjenje v Verudici pri Puči z sedanjim počitniškim naseljem v Pineti pri Novigradu, potem lahko trdimo, da smo veliko dosegli za ugodno letovanje borcev in njihovih svojcev.

sš

Iz Skupščine občine Jesenice

Na dnevnem redu gospodarska vprašanja

V torek je bila 4. redna seja sveta za gospodarstvo pri skupščini občine Jesenice, na kateri so obravnavali vrsto pomembnih vprašanj in se je zato seja razumljivo dosti zavlekla.

Najprej so navzoči z manjšimi pripombami potrdili poslovnik sveta za gospodarstvo, s katerim se ureja delo sveta, delo stalnih in občasnih komisij sveta, pravice in dolžnosti predsednika sveta v zvezi s sejami in delom sveta.

V drugi točki dnevnega reda pa so razpravljali o osnutku odloka o določitvi najnižjega osebnega dohodka delavcev zaposlenih pri zasebnikih delodajalcih. Zakon o delovnih razmerjih namreč pooblašča skupščina občin, da za poklice, za katere ni mogoče ugotoviti povprečnega osebnega dohodka, to uredijo z ustreznim odlokom. V tem je zajetih kar 23 poklicev oz. dejavnosti. Najnižji osebni dohodek je označen za ne-kvalificirane v slaščičarstvu in pekarstvu 350 N din za mesec, najvišji pa za visoko kvalificirane v zlatarstvu 800 N din.

Najdalj časa so se navzoči na seji zadržali pri naslednjih dveh točkah, to je razpravi o poročilu komisije za družbeno nadzorstvo pri skupščini občine Jesenice o pregledu poslovanja doma počitniške zveze na Srednjem vrhu in Elektrotehničnega servisa Jesenice ter o finančnem in materialnem poslovanju v podjetju Jesenice transport.

Dom Počitniške zveze na Srednjem vrhu je bil nekaj časa zaprt, ker je sanitarna inšpekcija zahtevala, da se morajo urediti nekatere pomanjkljivosti. Komisija je na plošno ugotovila neurejeno finančno-materialno poslovanje. Ugotovila je za lansko leto prek 80.000 N din izgube, nekaj manj kot 20.000 N din letošnje leto, deloma je neurejeno knjigovodstvo, posleni so dobivali le minimalni osebni dohodek, po identitaciji je bilo v letošnjem letu v domu le 267 gostov, prav gotovo ni razveseljivo.

Namen organizacije Počitniške zveze je še vedno služiti mladini, da poceni nudi pogoje za obisk krajev, pri čem pa cene ne temeljijo na ekonomskih izračunih, še posebej, ker je dom služil tudi namenu počitniške organizacije kot komercialnemu turizmu. Prav v tem smislu je krivda dosti dalekosežnejša in vzrok sedanjega stanja.

Navzoči so potrdili predloženega sveta za družbeni plan in poudarili, da se zadeva predloži občinskemu javnemu tolstvu, da naj upravni organ reši in uredi poslovanje, sanitarna inšpekcija pa naj ugotovi, če so v domu polnjeni pogoji za obratovanje.

Ogled tega predloge dopolnjevanja še s tem, da naj bi skupščinski organ poskušal iz možnosti zamenjave in

omenjeni objekt nameniti za gostinsko turistično dejavnost ter da upravni organ zagotovi redno poslovanje v roku enega meseca. Upravni organ skupščine pa ni pristojen za izdajo predloga o prisilni upravi ali likvidaciji.

Druga delovna organizacija, o kateri so razpravljali je Elektrotehnični servis Jesenice, kjer so zaradi manjšega obsega naročil, naraščajočih stroškov in povečanih osebnih dohodkov prišli v poslovno izgubo. Po zaključnem računu za lansko leto je izguba dosegla 45.000 N din, prav toliko pa jo izkazujejo tudi v letošnjih šestih mesecih. Pri obravnavi situacije je bilo tudi omenjeno, da v železarni Jesenice naročajo dela na elektronapravah in elektromotorjih v drugih sorodnih delovnih organizacijah, češ da je podjetje Elektrotehnični servis v vseh ozi-rih nesolidno. Komisija za družbeno nadzorstvo pri SOB pa je pri predstavnikih Železarnice ugotovila, da na kvaliteto ni posebnih pripomb ter da je bilo celo manj reklamacij kot do drugih izvajalcev, da je zadovoljivo tudi glede dogovorjenih rokov ter da so bistvene pripombe le glede cen. Predstavnik podjetja Elektrotehnični servis nasprotno dokazuje, da so bili npr. na nelojalen način izločeni iz konkurence za oddajo instalacijskih del pri aglomeraciji (vrednost 200.000 N din), s tem da je bila vrnjena že vložena ponudba konkurenčnega podjetja z namenom, da popravijo ponudbo. Omenjena komisija je tudi prepričana, da edino tesno sodelovanje z Železarno lahko zagotovi Elektrotehničnemu servisu obstoj v sedanjem obsegu, pri čemer pa je treba vedeti, da je bilo podjetje prav s tem namenom ustanovljeno. Navzoči so bili tudi mnjenja, da naj bi podjetje uredilo nekatere notranje odnose ter da naj bi odstranilo tiste delavce, ki strokovno ne izpolnjujejo postavljenih zahtev. Kot končni sklep so predlagali, da naj bi se proučile predvsem možnosti razširitve dejavnosti na elektroinstalacijska dela, da naj podjetje pripravi program sanacije in nadaljnjega razvoja ter da se za dokončno odločitev počaka na pregled o poslovanju ob zaključku devetih mesecev.

Pri tem je treba vedeti, da je delovni kolektiv obveščen o stanju ter da se v večini zaveda težav.

Na seji sveta za gospodarstvo so obravnavali tudi poročilo o finančno-materialnem poslovanju pri delovni organizaciji Jesenice transport. Potem, ko so se v dnevnem časopisju pojavili nekateri članki o nepravilnostih, je služba družbenega knjigovodstva opravila pregled ter ugotovila razne nepravilnosti.

Podjetje je v roku poslalo SDK prigovor glede na nekatere nepravilnosti, tako da člani sveta niso bili na jasnem, kaj je res in kaj ne. V času pregleda niso bili urejeni tudi vsi samoupravni akti (statut podjetja), ki bi sicer morali biti narejeni že dosti prej, tako da so bili dani celo pogoji za prisilno upravo. Medtem je podjetje predložilo statut skupščini občine v potrditev, pa tudi finančna situacija se je po izjavi predstavnikov podjetij popravila.

Člani sveta za gospodarstvo so zato lahko le predlagali, da naj bi ponovno razpravljali po pregledu devetmesečne realizacije, da glede na predložitev statuta ne obstojajo razlogi za ukrepe s prisilno upravo ter da naj SDK ukrepa po službeni dolžnosti.

Kakor koli že, verjetno pa drži očevek, da se ustanovitelj podjetja še vedno čutijo kot privatniki ter tako pri vseh prevladuje privatniški interes ter da posamezniki, čeprav zakonito, gledajo le na osebni interes.

Ker se je razprava o vseh teh, sicer pomembnih zadevah, precej zavlekla, so o naslednjih dveh točkah hitro odločili. Člani sveta so se strinjali s spremembo malo-prodajne cene olja. V naši občini so se cene v trgovini dvignile le za toliko, kolikor so se dvignile s privoljenjem Zveznega izvršnega sveta cen proizvajalcev. To pomeni, da ostanejo dosedanja pribitki trgovine za kritje stroškov nespremenjeni. Tako je cena olja 5 N din za kg, oziroma za olje v steklenicah 5,25 N din za liter.

V dodatni točki so še potrdili predlog odloka, ki prepoveduje opravljanje slaščičarskih, gostinskih in trgovskih poslovnih dejavnosti na ozkem delu Ceste maršala Tita med gasilskim domom in Hotel Pošto. Omenjeni del mednarodne I/1. a ceste je zelo ozek in s pločnikom le na eni strani. Seveda se bo dejavnost, ki se že opravlja, lahko vršila še naprej, po prenehanju obratovanja v teh poslovnih prostorih pa se ti ne bodo mogli več uporabljati za navedene dejavnosti.

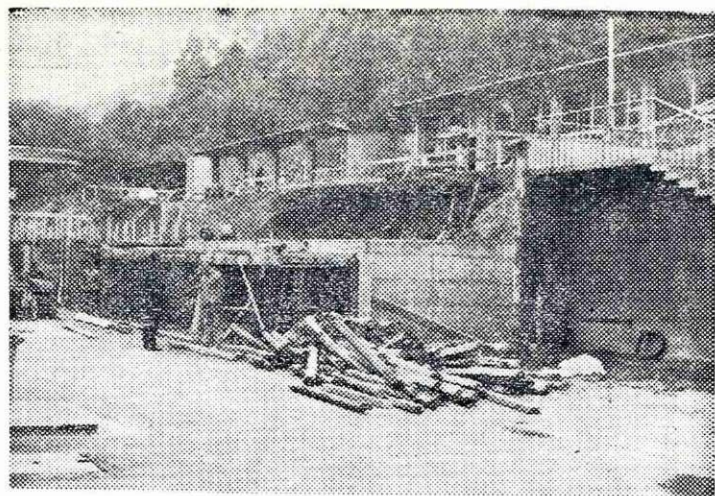
T. L.

Misli

Ne maramo tistih zagrizencev, ki kakor najeti omalovažujejo vse, s čimer se postavljamo, medtem ko se sami postavljajo s stvarmi, ki so še bolj vredne zaničevanja.

Telo ima svoje čare, duh svoje darove. Srce pa naj bi bilo polno grehot? In človek, ki je zmožen umovanja, naj bi bil nesposoben za krepost?

Vauvenargues

Pod tržnico gradi gradbeno podjetje SAVA v lastni režiji 74 novih garaž

74 novih garaž na Jesenicah

SGP Sava je pričela nasproti železniške postaje, v nasipu pod tržnico, zidati 74 novih garaž. Ker bodo garaže enonadstropne, bo gornja ploščad v ravni s tržnico. Tako bo tržnica na dolžini 126 metrov širša za šest metrov; tržnica se bo lahko razširila na ploščad na površini okrog 800 m².

V spodnji etaži bo 27 garaž in deset prostorov za lokale male obrti, ki se lahko poljubno oblikujejo. V zgornji etaži pa bo 47 garaž.

SGP Sava bo garaže prodajala interesantom po okrog 900.000 S din. Podjetje je že dobilo več prošelj občanov za garaže.

J. Vidic

Presodite sami, kam spada tako početje!

Na pokopališču Blejska Dobrava počiva v preranem grobu hčerka, katere grob negujeva z ženo z veliko ljubeznijo že peto leto. Površino groba sva zasadila s cveticami in uredila tako, kot se spodobi za zadnje počivališče.

Vsa leta nazaj je bilo vse v redu. Toda 22. junija t. l., ko sem ponovno obiskal grob, sem ves zaprepaden videl, da je nekdo poplul cvečice in s silo odprl nagrobno svetilko ter odnesel obešanko. Grob sva ž ženo ponovno uredila, a na žalost je ostal tak le do 10. avgusta. Tega dne, ko sem ponovno prišel na grob, sem videl pravo razdejano. Poleg že omenjenega

si je storilec prisvojil še kromiran rezervoarček za petrolej, stroček za stenj s steklenim cilindrom. Nad vse pa sem bil presenečen nad grozljivim pismom, napisanim v hrvaščini, ki je bil položen v izropano nagrobno svetilko. To neodgovorno početje sem javil podjetju Kovinar Jesenice, za katerega sem mislil, da je odgovorno za red in varstvo pokopališča. Žal pa sem naletel na nerazumevanje.

Smatram, da bi moralo podjetje, ki opravlja s pokopališčem, resneje ukrepati proti takim ali podobnim primerom, sicer lahko pride še do težjih prekrškov.

Ludvik Markizeti

Sadizem posebne vrste!

Zgodi se, da obiskovalca na pokopališču zamami grmiček lepih rož, da mimogrede eno utrga z namenom, da še najlepša domači grob, češ saj se takemu grmičku ena roža ne pozna. To pa, kar se godi v presledkih že nekaj časa na pokopališču na Blejski Dobravi, pa prav gotovo presega vse meje.

Ne vem, kako naj to imenujem, če nekdo na lepem spomeniku omaje marmornato vazo, maje sam spomenik, da ni več na svojem prvotnem mestu, pomaže gladke svetleče ploskve marmorja s svečo, da se ne dajo več očistiti, lomi rože itd. To lahko naredi nekdo le iz sovraštva in je to sadist posebne vrste, ker ve, da bodo zaradi tega domači trpeli, pokojnik pa bo oskrunjen.

Ravno zaradi tega to ne imenujem vandalizem, am-

pak sadizem posebne vrste. Tisti, ki je to storil, bo mogoče prišel do tega članka in ker je verjetno premalo prirodno inteligenten, mu povem, da tako početje obsoja vsaka družbena ureditev v katerekoli državi. Vsaka veroizpoved pokopuje pokojnike na svoj način, v vseh primerih pa se od njega poslovijo z besedami: »Naj v miru počiva!« Človek, ki tudi mrtevemu ne da pokoja, je že rojen sadist, samo da se le-ta kaže v različnih obdobjih v različnih oblikah; tak pa, ki ne da miru pokojniku, pa je od vseh najbolj obsojanja vreden.

Zaveda naj se, da ne bo ostal večno nepoznan in takrat se bo gnev vseh prizadetih na pokopališču Blejska Dobrava stresel na njega.

Janko Jelovčan

SOS amaterskega gledališča

Minuli torek je imel gledališki svet amaterskega gledališča Tone Cufar prvo sejo v letošnji 24. sezoni po osvoboditvi. Na dnevnem redu je bila vrsta pomembnih vprašanj, od katerih je bilo največ časa posvečeno težki finančni situaciji gledališča.

Predstavnica finančno-ekonomskega servisa, ki opravlja knjigovodske posle gledališča, je člane GS seznanila najprej s polletno bilanco, potem pa tudi s finančnim stanjem kakršen je bil koncem avgusta. Že samo ugotovitev, da so osebni izdatki (za redno zaposlene, z dajatvami in honorarji) do konca avgusta znašali 13.758.000 starih dinarjev in tako znatno presegle celotno letno dotacijo, ki znaša 12.400.000 starih dinarjev, zgovorno priča o težki finančni situaciji v gledališču. Res je sicer da je gledališče že skoraj v celoti doseglo število predstav (64 od 70), kot jih je za omejeno dotacijo v letu 1968 s pogodbo predvidel sklad za kulturno dejavnost pri skupščini občine Jesenice, toda kljub temu ostaja odprto vprašanje dela in obstoja gledališča v zadnjih treh mesecih leta 1968 in s tem tudi začetka nove sezone 1968/69. Finančne situacije ne more bistveno rešiti niti s povečanjem vstopnine oz. inkasa, ki je bil doslej zadovoljiv, saj so gledalci in obiskovalci gledališča z vstopnino prispe-

vali kar 5.752.000 starih dinarjev. Če bo gledališče lahko normalno pričelo novo sezono, potem bi k omenjenemu inkasu lahko prišteli vsaj še 2.500.000 starih dinarjev vstopnine, kar bi pomenilo da so lastni dohodki gledališča ali prispevka občanov v obliki vstopnine več kot dve tretjini redne letne dotacije.

Prav v tem odnosu med dotacijo in vstopnino pa je skrit ali pa če hočete jasno upadljiv vzrok težke finančne situacije v gledališču. Gledališki svet je zato sprejel sklep da bo gledališče sicer normalno delalo naprej, začelo z vajami za novo sezono in uprizorilo še ponovitve neodigranih premier Kerrove Mary-Mary in Kozakove Punčke, ne bo pa uprizorilo nobene nove premiere dokler finančna situacija v gledališču ne bo urejena in rešena. V ta namen bo gledališki svet tudi predlagal svetu za prosveto kulturo in šport pri skupščini občine Jesenice, da skupaj s skladom za kulturno dejavnost čimprej skliče izredno sejo na kateri naj bi obravnavali samo nevzdržne

finančne razmere v gledališču in seveda tudi našli smotrne rešitve za ureditev teh razmer.

V nadaljevanju se je gledališki svet sprejel sklep, da bo gledališkemu kolektivu posredoval predlog o združitvi administrativno-upravne službe gledališča, radia in knjižnice, ker bo s tako združitvijo dana možnost racionalizacije upravnega poslovanja omenjenih ustanov, pa tudi delni finančni prihranki so možni. Smotnost te združitve, ki je predvidena že za 1. januar 1969, bo seveda do kraja razvidna in utemeljena, ko bodo znani končni predlogi, ki so pa še v izdelavi.

Gledališki svet je tudi obravnaval in potrdil okvirni repertoar za sezono 1968/69, kot ga je predlagal in sestavil umetniški svet gledališča. O repertoarju bomo še natančneje poročali, za danes se zadovoljimo samo z osnovnimi podatki:

B. Brecht: DOBRI ČLOVEK IZ SECUANA (igra), J. Vojnovič: EKVINOKCIJ (ljudska igra), M. Camoletti: BOEING-BOEING (komedija), T. Rattigan: GLOBOKO SINJE MORJE (drama), L. Remec: MAGDA (drama), C. Goldoni: PREBRISANA VDOVA (komedija), J. Osborne: OZRI SE V GNEVU (igra), A. Christie: DESET ZAMORČKOV (kriminalka), mladinska igra HAJDI, dramatisacija znane povesti HEIDI in pa opereta, ki še ni točno določena. Za novo sezono 1968/69 bo gledališče tudi razpisalo gledališki abonma, seveda pa tega ne more storiti prej, dokler ni urejeno njegovo finančno stanje, ne samo za letošnje gospodarsko leto, temveč zagotovljeno tudi za prihodnje.

-nj

film • film • film • film • film • film • film

Strel z nebotičnika

To, da je film Strel z nebotičnika kriminalka, nam pove veliko, skoraj vse.

Kriminalka s svojo šablonsko strukturo ne more biti izjemno dober film, kajti šablonska struktura je omejena, v glavnem na tri vprašalnice: kaj (se zgodi), kdaj (se kaj zgodi) in kako (se kaj kdaj zgodi); ne glede na to pa je lahko zanimiva in privlačna, vendar da je takšna, mora biti — kar je poglavitni mik vsake kriminalke — napeta in razburljiva, navzlic zaprtosti zgradbe.

Ko se ob taki opredelitvi kriminalke spominjamo Shannonove, s katero se nam slednji predstavi kot kompletni avtor (scenarij in režija) ugotovimo, da je zelo slaba, zanič.

Zgodi se umor: poklicni ubijalec (mimogrede: takšen je tudi originalni naslov filma) Clint Harris (R. Webber) nekoga ustrelji. Ko opravi svoj posel, pove šefu, da ne namerava več poklicno ubijati. Vračujoč se od šefa, opazi, da mu nekdo sledi. Zato se skrije; pokliče brata in ga prosi, če pride ponj z avtomobilom. Neznanci tudi Clintovemu bratu slede in sicer z avtomobilom — ter prav tedaj, ko pripelje do Clint, izstopi iz avtomobila, odjeknejo strelji zasledovalcev. Clint je nemočen — brat je mrtev. Razburjen se vrne k šefu in mu pove kaj se je zgodilo. Češ da je bratov uboj povezan s Secchijevo tolpo, se Clint s pomočnikom napoti v Pariz, kakor mu namigne šef. Da nam je to — in nič več — režiser Shannon povedal, je porabil domala polovico filmskega traku. Z zasledovanjem Clint, ki še malo ni napeto in

polnjenjem precizne puške režiser »nabira čas«; napetosti mu pa vseeno ne uspe ustvariti. Tudi direktor fotografije (film je posnet v tehniskop tehniki) posebno v velikem planu ni našel zadovoljivih rešitev: Robert Webber »beži« s platna. Naš KAJ je nenapet, predolg, nezanimiv in slab.

Clint in pomočnik prispeta v Pariz in iščeta Secchija. Po neuspešnih poizvedovanjih sta končno na pravi sledi zaradi nekih očitnih znamenj. (Spoznanje ob obisku vile v Lausanni.) In preden pridemo do naših KDAJ in KAKO, zakaj v tesni povezavi sta, ne moremo mimo slabosti. Priče smo kaj primitivnim prikrivanjem, da ne bi ugotovili, kdo je kdo. Predvsem motita spodnji rakurz (vidimo samo noge, da ne bi ugotovili oseb, čeprav vseskozi spremljamo isti osebi in ni nobenega dvoma o identiteti oseb) in zatemnitev, da ne bi videli, s katere strani prihajajo zasledovalci, čeprav je kadriranje »zaporedno« in torej vemo, od kod zasledovalci. Spoznanje KDAJ pride povsem jasno tedaj, ko Clint telefonira manekenki in ji pove, da se bo oglasil kasneje. Toda, ko pride, manekenka že plava v vodi. Končno čakamo samo še na KAKO. Kako je pa tudi najboljše v filmu. Shannon si je domislil zanimivo zvijačo, a je še vseeno ponavljal in preveč poudarjal polnjenje — tokrat pištol; spet je »nabiral čas«.

Kot vidimo, nam KAJ, KDAJ in KAKO v končni konsekvenci vedno dajo atribut SLAB, ki velja hkrati za ves film.

— na

Pred občnim zborom pihalnega orkestra Železarne

Prve dni oktobra bo ustanovni občni zbor pihalnega orkestra železarne Jesenice. Zamisel za oblikovanje enotnega pihalnega orkestra na Jesenicah je bila že dalj časa v razpravi. Pobudo za združitve obeh godb, to je javniške in jeseniške, sta dala izvršni odbor sindikata Železarne in Zveza kulturno prosvetnih organizacij občine. Glavno vodilo te zamisli je bil kvaliteten napredek pihalnega orkestra in čim boljše priprave na 100-letnico Železarne.

Za uresničitev te zamisli so bili potrebni številni razgovori z godbeniki in z upravnimi odbori Svobod, v katere sta bili vključeni godbi. Pripravljalni odbor, katerega je vodil dolgoletni godbenik in sedanjí predsednik jeseniške godbe, se je zavedal resnosti in odgovornosti tega dela. Da bi se seznanili tudi z izkušnjami drugje, smo trije člani tega odbora obiskali in si ogledali delovanje pihalnega orkestra na Ravnah na Koroškem. S tega obiska smo prišli trdno prepričani, da je uspeh naših godb samo v združitvi, ugotovili smo tudi to, da smo zaradi zavlačevanja združenja že precej zamudili in bo sedaj potrebno krepko prijeti za delo, da bomo nadoknadili zamujeno.

Z združitvijo bomo lahko bolj smotrno koristili kader

in bolj racionalno uporabljali denarna sredstva in kar je zelo važno, načrtno bomo lahko vzgajali nov kader godbenikov, kar je osnovni pogoj za oblikovanje kvalitetnega pihalnega orkestra.

Pripravljalni odbor je že pripravil statut in pravilnik pihalnega orkestra, ki ga bodo obravnavali in potrdili na občnem zboru. Ker je na posameznih območjih obstajala bojazen, da bodo z združitvijo obeh godb nekaj zgubili, je pripravljali odbor stal na stališču, da združeni pihalni orkester prevzame vse obveznosti, ki sta jih imeli godbi do svojih terenskih organizacij. Z ustanovitvijo enotnega pihalnega orkestra bomo vsi samo pridobili, obenem pa nas bo ta na stoletnici naše Železarne razveselil z veliko večjo kvaliteto in se bo lahko postavil poleg drugih orkestrrov, ki že dalj časa delajo združeni in so v tem času dosegli viden napredek. Seveda pa je občni zbor novega pihalnega orkestra samo majhen korak naprej in bodo morali vsi godbeniki, kakor tudi ostali dejavniki resno pomagati pri napredovanju pihalnega orkestra železarne Jesenice. Resno delo za dvig kvalitete pihalnega orkestra naj bo del predpriprav za praznovanje stoletnice železarne.

Torkar

V središču Beljaka je iz 60 grl zadenela slovenska pesem

Redakcija avstrijskega lista Volkswille in okrajno vodstvo Komunistične partije v Beljaku prirejata vsako jesen prireditve pod naslovom Volkswille-Fest. V domu delavskega doma se zbere vsako leto nad tisoč napredno mislečih ljudi iz Beljaka in okolice, ki zasedejo vse prostore doma.

Letošnje praznovanje se je pričelo minulo soboto popoldne ob 16. uri s srečolovom in plesom, za katerega sta poskrbela kar dva plesna orkestra. Zvečer pa je bila prireditev dopolnjena s kulturnim programom, ki so ga poleg ostalih skupin iz Avstrije izvajali tudi jeseniški železarji. Tridesetčlanski moški zbor je zapel dve slovenski in eno avstrijsko pesem in bil deležen nepričakovanega priznanja. Enako tudi mešani zbor, ki je zapel poleg dveh slovenskih koroških

pesmi tudi Prešernovo Zdravico. Pred tisoč poslušalci so zadonele Prešernove besede: »Ne vrag, le sosed bo mejak«. Višek pevskega nastopa pa je bil združen nastop jeseniških in beljaških pevcev in pevk, ki so zapeli poznano Fleišmanovo pesem Triglav. Iz več kot 60 grl je zadenela pesem, ki med drugim pravi: »Vse je vihar razdejal, narod pa zmiraj stal.« Kakor Jeseničani, so peli pesem tudi Beljačani na pamet in iz srca, čeprav ne znajo slovensko.

Tokratno gostovanje jeseniških pevcev v Beljaku, ki so se ga udeležili tudi sekretar občinske konference ZKS Pavle Lotrič, predsednik delavskega sveta železarne Jesenice France Kobentar in predsednik komisije za kulturo pri IO sindikata železarne Jesenice Stane Torkar, je

že vpeljano kulturno sodelovanje med jeseniškimi in beljaškimi naprednimi delavci še bolj utrdilo in spodbudilo, sicer avstrijski zbor, k nadaljnjemu vadenju slovenskih pesmi.

Zbora sta se dogovorila, da bosta naštudirala program za skupen koncert, ki naj bi bil prihodnje jesen v Beljaku in na Jesenicah. Podobna srečanja dajejo kakor avstrijskim, tudi našim pevcem spodbudo za nadaljnje še boljše delovanje. Minulo srečanje bo kakor beljaški zbor, tudi naš martinarski zbor poživilo, dvignilo in razširilo. Zboru, katerega zasluga je, da so na omenjeni prireditvi v soboto zvečer Avstrijci prvič zapeli slovensko pesem, želimo, da bi se razvil v zbor, ki bo 100-letnico naše Železarne z jubilejnim koncertom primerno počastil.

uške
peto-
uspe
foto-
teh-
o v
l za-
bert
Naš
ne-

speta
chija.
dova-
i sle-
zna-
bisku
reden
AJ in
pove-
nimo
rimi-
a ne
Pred-
akurz
ne bi
esko-
in ni
titeti
la ne
i pri-
prav
io» in
sledo-
pride
Clint
in ji
kasne-
reken-
ončno
AKO.
ljše v
domi-
je še
preveč
- to-
abiral

KAJ,
končni
o atri-
rati za
- na

sodelo-
mi in
delav-
podbu-
bor, k
sloven-

ila, da
rogram
naj bi
željaku
odobna
avstrij-
pevcem
nje še
lo sre-
i zbor,
izširilo.
uga je,
ireditvi
ijci pr-
pesem,
izvil v
o naše
m kon-
astil.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

14. in 15. septembra ital. barvni film RINGO IN NJEGOV REVOLVER, v režiji Serdia Korbuchia, v glavni vlogi Mark Damon, ob 17. in 19. uri.

16. septembra slovenski barvni film SONČNI KRIK, v režiji Boštjana Hladnika, v glavni vlogi Bojan Mark, ob 17. in 19. uri.

17. in 18. septembra amer. film BILLY THE KID, v režiji Arthurja Penna, v glavni vlogi Paul Newman, ob 17. in 19. uri.

19. septembra amer. film KID GALAHED, v režiji Michaela Curtiza, v glavni vlogi Edward G. Robinson, ob 17. in 19. uri.

20. septembra franc. barvni CS film OSS 117U Tikio, v režiji Michaela Bistronda, v glavni vlogi Frederik Stalford, ob 17. in 19. uri.

21. septembra amer. barvni CS film KRALJI SONCA, v režiji J. Lee Thompsona, v glavni vlogi Yul Brynner, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

14. in 15. septembra amer. film BILLY THE KID, ob 18. in 20. uri.

16. in 17. septembra italij. barvni film RINGO IN NJEGOV REVOLVER, ob 18. in 20. uri.

18. septembra amer. film KID GALAHED, ob 18. in 20. uri.

19. septembra slovenski barvni film SONČNI KRIK, ob 18. in 20. uri.

20. septembra angl. film ŽIVLJENJE NA VRHU, ob 18. in 20. uri.

21. septembra franc. barvni CS film DEKLETA IZ ROŠFORA, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

14. septembra amer. barvni CS film STREL Z NEBO-TIČNIKA,

15. septembra amer. barvni CS film KAKO UKRASTI 1.000.000 DOLARJEV.

19. septembra ital. barvni film RINGO IN NJEGOV REVOLVER.

21. septembra angl. film ŽIVLJENJE NA VRHU.

Kino ŽIROVNICA

15. septembra amer. barvni CS film RAZBELJENI REVOLVERJI.

22. septembra ital. barvni film RINGO IN NJEGOV REVOLVER.

Kino KRANJSKA GORA

14. septembra amer. barvni CS film RAZBELJENI REVOLVERJI.

15. septembra angl. film ŽIVLJENJE NA VRHU.

17. septembra slovenski barvni film SONČNI KRIK.

19. septembra amer. film BILLY THE KID.

21. septembra ital. barvni film RINGO IN NJEGOV REVOLVER.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega

JOZETA TERSOGLAVA

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, znanecem, sosedom ter ostalim sovaščanom, ki so ga spremljali na zadnji poti, mu poklonili toliko cvetja in vencev ter sočustvovali z nami.

Posebno zahvalo smo dolžni godbi DPD Svoboda Javornik za žalostinke ter pevcem društva upokojencev Javornik, Ludviku Ambrožiču pa za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Francka, Tanja, Milica in Jože z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega sina in brata

DARKOTA ČARMANA

se iskreno zahvaljujemo vsem sostanovalcem, prijateljem in znanecem pokojnega.

Posebno se zahvaljujemo družini Lipovec in Bečirovič za nesebično pomoč v težkih dnevih. Zahvala vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, njegovim sodelavcem iz valjarne žice za venec ter vsem govornikom ob njegovem odprtem grobu. Nadalje vsa hvala gasilcem za častno stražo, judoistom ter vsem drugim, ki so ga spremljali v njegov prerani grob. Vsa zahvala tudi voznikom osebnih avtomobilov, godbi na pihala in pevcem.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: mama ter brata Brane in Romi

PREKLIC

Podpisani Alojz Zima preklicujem vse izjave, ki sem jih izrekel ob nekem razgovoru proti Jožetu Zima, ker so neresnične.

Alojz Zima

ZAHVALA

Zahvaljujem se sodelavcem in obratovodstvu v valjarni Bela, obrat jeklovlek, za denarno pomoč ob tragični izgubi mojega sina Ismeta.

Vsem prisrčna hvala.

Tofik Dizdarevič

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru gradbenega vzdrževanja se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času bolovanja.

Franc Pogočar

Plavalne tekme jeseniški železarjev

Pretekli teden je plavalni klub Jesenice v sodelovanju z Železarno organiziral dnevno tekmovalno naših delavcev v plavanju. Tekmovalje je bilo na jeseniškem kopališču in se je točkovalo tudi v okviru medobratnih tekmovalcev. Vreme tekmovalcem ni bilo naklonjeno, saj je v obeh dneh deževalo. Toda kljub tej nevarnosti so železarji pokazali veliko vneme in borbenosti, da smo dobili vtis, da plavanje med našimi tovariši v tovarni le ni tako na slabem mestu.

Borbe so bile izredno ostre. Posebna draž tekmovalja pa je bila prizadevnost vsakega posameznika, da bi priporil za svoj obrat čimveč točk in tako čim boljši končni vrstni red v skupnem seštevku v vseh športnih panogah. Pozdraviti je tudi treba dobro udeležbo na samem tekmovalstvu. Rezultati po pasameznih disciplinah so:

50 m CRAWL: 1. Mitja Mišič, strojne delavnice, 0,34,2, 2. Marjan Murko, strugarna valjev, 0,35,0, 3. Janez Novak, strugarna valjev, 0,36,0, 4. Franci Fon, Javornik II, 0,36,2.

50 m PRSNO: 1. Rajko Kežar, OTK, 0,44,2, 2. Milan Peternel, RTA, 0,44,3, 3. Marjan Murko, strugarna valjev, 0,44,4, 4. Alojz Franc, strugarna valjev, 0,44,4.

ŠTAFETA 3 x 50 m PROSTO: 1. strugarna valjev (Murko, Franc, Novak) 1:55,3, 2. RTA (Kunšič Peternel, Čebulj) 1:56,5, 3. upravne službe (Fedrl, Marolt, Ramuš) 2:05,4, 4. strojne delavnice (Svetina, Zakrajšek, Mišič) 2:07,3.

Tekmovalje je bilo končano v prijetnem vzdušju in z željo, da bi bila podobna tekmovalja še večkrat ter da bi se plavalnih tekem v bodoče udeležile tudi sodelavke iz naše Železarne.

B. N.

Na osnovi člena 28 pravilnika o delovnih razmerjih železarne Jesenice

OBJAVLJAMO

prosta delovna mesta v komercialnem sektorju:

1. referent prodaje	2 osebi
2. referent za reklamo	1 oseba
3. referent za analizo tržišča	1 oseba

Pogoji:

Pod 1 in 2 višja komercialna šola in 3 leta prakse v stroki ali ekonomska srednja šola in 6 let prakse v stroki ali tehniška šola metalurške stroke in 6 let prakse na področju tople oz. hladne predelave jekla.

Pod 3 ekonomska fakulteta in 3 leta prakse v stroki ali višja komercialna šola in 5 let prakse v stroki.

Osební dohodki po pravilniku o nagrajevanju oz. po dogovoru.

Prijave z ustrezno dokumentacijo je poslati do vključno 24. 9. 1968 na kadroviski sektor železarne Jesenice.

UO sklada za izobraževanje strokovnih kadrov občine Jesenice komisija za razpis in podelitev štipendij

RAZPISUJE

na podlagi zakona o štipendijah in posojilih za izobraževanje (Ur. list SRS, št. 26/27) za šolsko leto 1968/69 naslednja posojila:

5 posojil za študij na višjih in visokih šolah razen pedagoške smeri za socialno šibke študente.

Višina posojila je odvisna od letnika študija v razponu od 230 do 300 din.

Posojilo se podeljuje za čas študija, ki je določen s statutom ustrezne šole.

Osnovni pogoj za podelitev posojila je najmanj dober učni uspeh ustrezne strokovne ali druge srednje šole, oziroma letnika fakultete.

Kandidati naj prošnjam, kolkovanim z 0,5 din priložijo: — zadnje šolsko spričevalo, oziroma frekventacijsko potrdilo

— potrdilo o premoženjskem stanju in dohodkih staršev — lastnoročno podpisano izjavo, da ne prejema posojila ali druge oblike denarne pomoči.

Prošilec naj predloži tudi priporočilo družbeno-političnih organizacij.

Prošnjo za posojilo je treba poslati v roku 15 dni po objavi razpisa upravnemu odboru sklada za izobraževanje strokovnih kadrov občine Jesenice — komisiji za razpis in podelitev štipendij.

Uspeh naših najmlajših tekmovalcev v plavanju

Pred štirinajstimi dnevi je bilo na Bledu končano pionirsko prvenstvo Gorenjske v plavanju, katerega so se udeležili tudi jeseniški plavalci. Poleg naših so se na Bledu zbrali še plavalci Radovljice in Bleda, plavalci Triglava, kateri so veljali za absolutne favorite, pa se prvenstva zaradi neznanih vzrokov niso udeležili.

Ceprav so naši pionirji in pionirke odšli na prvenstvo v skromnem številu in brez kakšnih posebnih ambicij, so se zares odlično izkazali in osvojili veliko število prvih mest. Vendar jim je sam sistem tekmovalja onemogočil boljše uvrstitev kot so jo dosegli. Tekmovalje je potekalo po pravilu, da se točkuje prvih osem tekmovalcev, ne glede na to, koliko jih je iz enega kluba. Prišlo je do primera, da so točkovali enega plavalca Jesenic in pet plavalcev z Bleda. Rezultat vsega tega je bil: deset proti dvainvajset točk v korist številnejšega zastopstva.

Da so naši pionirji in pionirke dosegli res lep uspeh, dokazuje to, da so od 16 možnih prvih mest osvojili kar 8. Najuspešnejši je bil mladi Bernetič, zmagal je štirikrat in ne pozna poraza med svojimi vrstniki na Gorenjskem. Ostali rezultati:

200 m mešano pionirji: Jani Bernetič, 2. Bogdan Kežar, oba z Jesenic.

200 m mešano pionirke: 4. Eva Pavliček (Jes.).

50 m hrbtno pionirke: 3. Barbara Perne (Jes.).

100 m prsno pionirji: 1. Jani Bernetič.

100 m prsno pionirke: 1. Eva Pavliček, 5. Gordana Višnar, 8. Barbara Perne, 11. Andreja Prevč, vse Jesenice.

50 m crawl pionirji: 1. Bogdan Kežar, Jesenice.

200 m crawl pionirji: 1. Bogdan Kežar, Jesenice.

50 m delfin pionirji: 1. Jani Bernetič, 2. Bogdan Kežar, oba Jesenice.

50 m prsno pionirji: 1. Jani Bernetič, Jesenice.

50 m prsno pionirke: 2. Eva Pavliček, 5. Barbara Perne, 6. Gordana Višnar, vse Jesenice.

Prvenstvo je bilo v zelo mrzlem Blejskem jezeru, saj je imela voda komaj 18°C, poleg tega pa tudi vreme ni bilo naklonjeno organizatorjem. Ob tem bi postavili vprašanje, ali ima smisel mlade plavalce izpostavljati nevarnosti, da zaradi premrzle vode in neprimerno izbranih terminov tekmovalj zbolijo, na Jesenicah pa je v batenu topla voda ob vsakem času in vremenu?

B. N.

SKORAJ NEVERJETNO

Rezultat tekme OK Jesenice : OK Jedinstvo je bil 3:2 za domačine. Tega ni skoraj nihče pričakoval, namreč zmago domačih in tako lepo ter borbeno igro obeh moštev.

Gostje so prišli iz Brčkega kot absolutni favorit, saj so še pred dvema letoma igrali v I. zvezni ligi.

Vse je bilo videti, da bodo gostje hitro pospravili zmago. V prvem setu so že vodili 11:0, nato so naši zaporedoma zbrali 6 točk, končno pa je Jedinstvo zmagalo.

V drugem setu se je slika na igrišču kmalu spremenila. Jeseničani so vodili s 7:0 in na vleiko veselje zmagali s 15:7.

Najrazburljivejši je bil tretji set. Od 4:4 so naši prešli v vodstvo 4:9, nato 8:13 in 10:14, pa vendar so s težavo tesno zmagali s 16:18.

Igral se je četrti set. Odbojkarji Jedinstva so se z

Pomembna zmaga

Ženska ekipa z Jesenic je premagala OK Branik iz Maribora z rezultatom 3:1.

Za Jesenice so nastopile: Kemperle, Faganel, Krušic, Draksler, Mrak in Trančar.

Domačinke so zaigrale tako kot znajo. V prvih dveh setih so hitro zmagale, nato pa so popustile in dovolile gostjam, da so rezultat zmanjšale na 2:1.

Z zmago v četrtem setu so osvojile tudi dve pomembni točki, ki jih bosta verjetno pripeljali pod sam vrh slovenske lestvice.

Tekma ni bila posebno kvaliteta, posebno ne takrat, kadar je popustila koncentracija. Velika napaka Jeseničank je v tem, da se premalo gibljejo in da niso dovolj borbene.

Najboljša igralka v domačem moštvu je bila Kemperlova, pri gostjah pa Hanžičeva. Sodnik Strajnar je sodil zelo dobro.

Z. F.

Jubilejni prijateljski dvoboj

V soboto, 7. 9. je bil na Jesenicah odigran prijateljski mednarodni dvoboj med ekipa koroških Slovencev ASKÖ Finkenstein iz Mallestiege (Avstrija) in našim društvom.

ŠAH

Ta srečanja so postala že tradicionalna, saj smo do danes odigrali že 20 dvobojev in to vsako leto enkrat v Mallestiegi in povratno na Jesenicah. Od vseh dvobojev je naše društvo en dvoboj igralo neodločeno, en dvoboj izgubilo ter 18 dvobojev odločilo v svojo korist.

Tudi v današnjem jubilejnim 20. dvoboju je bilo naše društvo velik favorit ter z

vsemi močmi borili, da bi rezultat v setih izenačili. Vodilo 5:0, naši izenačijo in povedo na 5:9, gostje pa spet izenačijo in na naše razočaranje zmagajo s 15:9. Torej so zaporedoma dosegli deset točk, naši pa nobene.

V odločilnem setu, naši niso izgubili točke do zamenjave polj in bilo je 0:8, nato 0:10 in 6:11 ter po večkratnih menjavah servisov — končno 11:15.

To je bila tekma, ki je na Jesenicah verjetno še ni bilo videti. Obe ekipi sta igrali borbeno in ob koncu sta bili pošteno utrujeni na vročem soncu, toda največ zaradi vroče igre.

Gledalci smo videli borbo enakopravnih nasprotnikov, čeprav smo pričakovali, da bo to igra mačke z mišjo. Fantje so nas navdušili in na prihodnjih tekmah se bo zaradi njihove igre prav gotovo zbralo še več gledalcev. Toliko, kot to nedeljo, jih že dolgo ni bilo. In kako prav je prišla njihova spodbuda!

ROKOMET

KRANJSKA GORA : JESENICE 20:17 (7:10)

V prvem kolu tekmovalja v GRL je jeseniško moštvo doživelo v Kranjski gori poraz, ki je bil vsekakor nepotreben. Že od samega začetka so naši igralci zaigrali zelo dobro in učinkovito. Po petnajstih minutah so vodili že s 6:0, nato so razliko še povečali na 10:2 in je že kazalo na katastrofo domačega moštva. Toda Jeseničani so naglo popustili in do konca prvega dela igrali povsem neodgovorno, kar je prineslo zmanjšanje rezultata na 10:7. V nadaljevanju so naši zopet zaigrali dobro ter predvsem resno in se je razlika v golih vse bolj večala. Deset minut pred koncem srečanja je bil rezultat 17:11 v korist Jesenic. Tedaj se je zopet

visokim rezultatom premagalo goste iz sosednje Avstrije.

TEHNIČNI REZULTATI:
Klein : Zorko 1:0, Gallob Josef : Pavlin 0:1, Joschi : Kaše remi, Legath : M. Hudnik remi, Unterweger I. : Krajnik 0:1 Unterweger II. : Ljiljak 0:1, Alois Gallob : Simčič 0:1, Seidler : Krničar 0:1, Miecholzer : Jan 0:1, Schetzer : Ciuha remi, Ulbing : Pibernik 0:1, Liskounigg : Pristov 0:1, Melcher : Oblak remi, Aichholzer : Hudnik II. 1:0.

Končni rezultat 10:4 za SD Jesenice.

Vsekakor je rezultat realen, vendar preseneča zelo slaba igra in poraz igralca Zorka ter lepa zmaga mladega Pavlina nad njihovim najboljšim igralcem J. Gallobom.

Z.

In kaj naj rečem o igralcih? Vsi so bili dobri! Da ne bi bili krivični jih naštejmo po abecednem redu. Za njih res same laskave ocene: Bergelj je dokazal, da je v resnici najboljši slovenski igralec v polju, Bogataj je bil vso tekmo sigurno umirjeno je deloval skoraj brez napak, Krevsel je dokazal, da je še vedno stari maček ki se znajde v vsaki situaciji, Potočnik je reševal s svojimi udarci točke v najbolj kritičnih situacijah, Rozman je kraljeval ob mreži, verjetno pa je najbolj ugajal eksplozivni Šmitek s svojimi bliskovitimi udarci. Pozabiti ne gre še na Eržena, Kavčiča, Pristova in Rösslerja, ki so vedno učinkovito vskočili v igro.

Pri nasprotniku je omeniti posebno športno potezo njihovega najboljšega igralca Crnogorčevića. Ko njegov soigralec ni priznal, da se je dotaknil žoge, je namerno serviral v mrežo. To je bila vsekakor športna poteza, ki je lahko za zgled.

Z. F.

KOŠARKA

DRAMATIČEN ZAKLJUČEK SREČANJA

Ljubitelji košarke bodo sobotni večer pod koši imeli še dolgo v spominu. Moštvo Rudarja iz Trbovelj je prišlo na Jesenice po zmago, saj so jim točke v borbi za prvo mesto potrebne tudi v gosteh. Še bolj pomembna pa je bila zmaga našega moštva, ko je po vrnitvi v moštvo nekaterih starejših igralcev dobilo spet potrebno tekmovalno rutino in prepričanje, da se tekma lahko odloči tudi v zadnjih minutah. Ostala moštva so razen Maribora zmagala po pričakovanju, tako da je borba za vrh lestvice še nadalje odprta. Po dolgih letih ni več samo enega kandidata za osvajanje naslova, temveč bo šele zadnje kolo in morda celo turnir po prvenstvu odločil prava.

KK JESENICE : KK RUDAR 77:74 (39:29)

Srečanje, ki je bilo pomembno za oba nasprotnika, je bilo zelo dramatično in šele pet sekund pred koncem odločeno v korist našega moštva. Predvidevanja pred srečanjem, da bo odlični Deželak sam lahko odločil srečanje, so se kmalu uresničila. V začetku, ko ni prejel dovolj žog od soigralcev, ni bil nevaren, zato pa je v drugem polčasu zadel vse, kar je metal na koš. Po nekaj minutah igre so si naši najboljši igralci že nabrali precej osebnih napak, tako da je bilo že vprašanje, če bodo zdržali tekmo do kon-

ca. Zaradi kolektivne obrambe in zaradi doslednega kritja Deželaka je najprej iz igre moral Razingar, nato pa še trije igralci prve petorke in v 18. minuti drugega polčasa tudi dirigent moštva inž. Lado Senčar. Od te minute dalje pa sta stopila v ospredje prekaljena igralca Sodja in Burnik in v dveh minutah realizirala od 12 prostih metov 10. Burnik je odlično kril tudi Deželaka, ki je v nervozi zgrešil tudi zadnji odločilni met na koš. Po zaključku srečanja so gledalci navdušeno pozdravili zmago domačega moštva, ki je bila najtežja v letošnjem prvenstvu.

Posebno dobro je v prvem polčasu igral visoki Bunderla, ki je dosegel tudi 12 točk. Standardno dobro so igrali v napadu tudi Vauhnik, Božič in inž. Senčar, Koren in Razingar pa sta bila vezana izključno na kritje Deželaka in se v napadu nista mogla sprostiti.

Strelci za Jesenice: inž. Senčar 19, Bunderla 12, Koren 16, Vauhnik 13, Sodja 10, Burnik 3, Razingar 2.

KK JESENICE : KK TRIGLAV 54:13 (27:5)

V predtekmi za slovensko žensko prvenstvo domače igralko niso imele večjega dela. Gostje so bile enakovredne samo nekaj minut prvega polčasa, pozneje pa se niso mogle resno upirati razigranim domačinkam, ki so na težkem mokrem igrišču dosegle precej košev.

Strelke za Jesenice: Vudrič 25, Vujatović 2, Bertonec 21, Ivnik 6. — nilk

NOGOMET

Preteklo nedeljo se je pričelo tekmovalje v gorenjski nogometni ligi, v kateri nastopa tudi prvo moštvo Jesenic. V prvi tekmi je na Jesenicah domače moštvo premagalo moštvo Preddvora z rezultatom 5:0 (2:0).

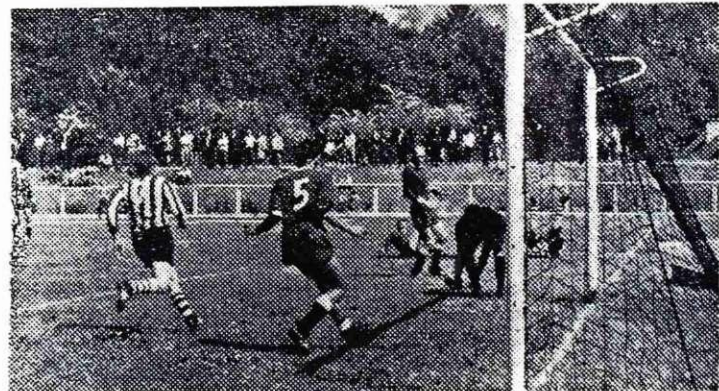
Gole za Jesenice sta dosegla: Lubojčič v 23., 37., 73. in 85. minuti ter Pavlič v 52. minuti.

Mlado moštvo je zaigralo tako kot zna in je zaslužno osvojilo obe točki. Z malo več sreče bi bil lahko rezultat še višji. Tako pa jim tokrat športna sreča ni bila

naklonjena, saj je goste štirikrat rešila vratnica. Igra je v glavnem potekala na strani gostov in so bili domačini ves čas tekme v premoči. Le nekaj je bilo nevarnih strelav proti domačim vratom in še te je domači vratar Kunšič uspešno ubranil.

Za uspeh so zaslužni prav vsi, vendar je bila obramba boljši del moštva.

Naše moštvo je nastopilo v naslednji postavi: Kunšič, Savinšek, Lukarčič, Kupeljenik, Luznar, Komelj, Stošič, Smagin, Pavlič, Lubojčič in Šubič. LF

Še en motiv iz minulih športnih iger slovenskih železarjev